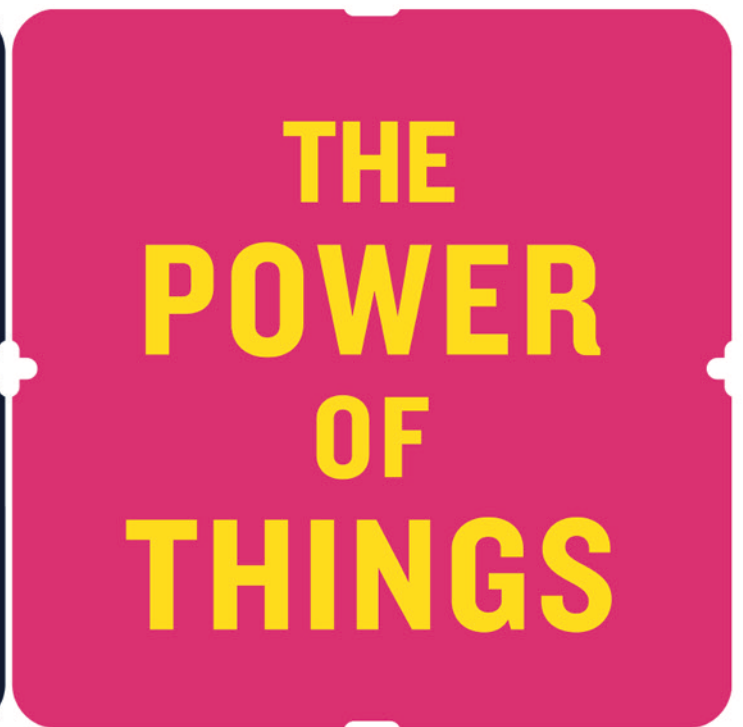
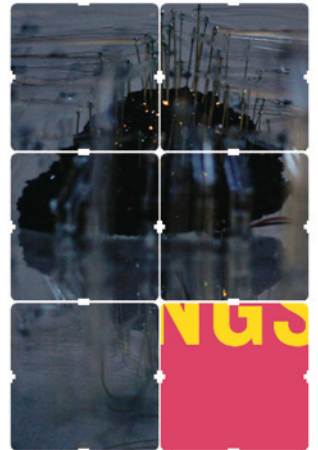
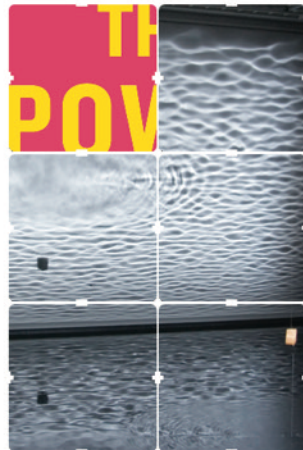

16 mei–3 juni 2012

VERSLAG

INHOUD

2	1.0 INLEIDING
7	2.0 TENTOONSTELLING The Power of Things
21	3.0 SYMPOSIUM Vital Beauty
23	4.0 DE AVONDEN VAN ...
	4.1 De avond van The People Speak
	4.2 De avond van Phillip Beesley
	4.3 De avond van SymbioticA
26	5.0 THE POWER OF ...
	5.1 The Power of Crafting The Future
	5.2 The Power of Thing Power
	5.3 the Power of Augmented Society
33	6.0 PERFORMANCES
	6.1 Muziekprogramma
	6.2 Interactive Theater
	6.3 Film
40	7.0 SPOTLIGHTS
45	8.0 OPEN STAGE
48	9.0 SATELLITE-PROGRAMMA
50	10.0 EDUCATIE-PROGRAMMA
52	11.0 PALM TOP THEATER EVENT PARTY
53	12.0 PR EN MARKETING
56	13.0 OVER DE ORGANISATIE
57	14.0 CIJFERS EN FEITEN

Bijlage media/pers

1.0 INLEIDING

DEAF is een festival waar actuele maatschappelijke vragen met een frisse en kritische blik bekeken worden in de context van onze technologische cultuur. Het werd geïnitieerd door V2_ die het festival sinds de jaren tachtig heeft ontwikkeld tot wat het nu geworden is – een (inter)nationaal platform voor eCultuur.

Kunst, vormgeving, mode, muziek, wetenschap en technologie worden in het DEAF programma moeiteloos met elkaar gecombineerd via speelse, visionaire en kritische projecten. DEAF presenteert wat op dit moment in de laboratoria van kunstenaars en ontwerpers ontwikkeld wordt, en hoe hun onderzoek kan bijdragen aan het innoveren van de kunsten in het bijzonder, en de samenleving in het algemeen. Het doet dit door middel van tentoonstellingen, projectpresentaties, een symposium en performanceprogramma van muziek en theater, workshops, experts meetings etc. Om het programma vorm te geven wordt nauw samengewerkt met collega-instellingen in binnen- en buitenland (onder andere Virtueel Platform, STEIM, Waag, Todaysart, WORM, Rotterdamse Schouwburg, Digital Playground, Watch That Sound, NIMk).

DEAF werd in 2011 verzelfstandigd en verbreed tot een platform voor eCultuur. V2_ blijft echter nauw betrokken bij DEAF en zal de komende jaren de motor voor de inhoudelijke ontwikkeling van het festival blijven.

Een (inter)nationaal publiek van experts en geïnteresseerde in eCultuur hebben tijdens DEAF elkaar ontmoet en kennis en ervaring uitgewisseld, genetwerkt om de volgende stap in hun ontwikkeling te maken, en partners gezocht voor nieuwe producties en onderzoek.

DEAF staat midden in de samenleving en laat zien hoe een creatieve generatie vol dadendrang zich niet laat beperken door grenzen, regels en opvattingen in kunst, cultuur, politiek en samenleving. *The sky is the limit* voor deze generatie, maar nooit zonder een overtuigend realiteitsgehalte en altijd met de wil om impact te hebben. Negentien dagen van presentaties, debat en tentoonstellingen vormden dit jaar het programma van de DEAF-biënnale 2012. Het vond plaats in het jaar dat V2_, Instituut voor de instabiele media, haar dertigjarige bestaan vierde.

In dit inhoudelijk verslag vindt u informatie over alle programmaonderdelen en de feiten en cijfers. DEAF2012 heeft het gros van haar targets behaald maar kan op een aantal punten ook verbeterd worden. Deze editie werd via projectfinanciering gerealiseerd wat betekend dat het programma tot het laatste moment kon worden bijgesteld afhankelijk van de beschikbare middelen. Ten opzichte van de initiële begroting werd uiteindelijk dertig procent minder aan inkomsten verworven, dat betekende dat enkele geplande onderdelen niet uitgevoerd konden worden. De kernactiviteiten en de inhoudelijke doelstellingen hebben hier gelukkig niet onder geleden ondanks dat er soms pijnlijke keuzes gemaakt moesten worden.

DEAF2012 kan terugkijken op een inhoudelijk sterke editie waarin de verbreding van DEAF tot eCultuurplatform al duidelijk zichtbaar werd via de samenwerking met vele organisaties uit de sector. De komende jaren zal dit aspect van het festival verder versterkt worden door een nauwere samenwerking met collega-instellingen. Ook wordt komend jaar bekeken of het festival Todaysart in Den Haag en DEAF ook productioneel nauwer kunnen gaan samenwerken, dit kan voor beide festivals naast een kostenbesparing ook een betere en additionele profilering opleveren.

DEAF2012 maakte ook duidelijk dat onderzoek en innovatie zich wel degelijk aan een breder publiek laten presenteren, de grote DEAF-tentoonstelling heeft hierin een zeer belangrijke rol gespeeld, het werd door ongeveer 7000 mensen bezocht in de twee en halve week dat de

biënnale geopend was. Het DEAF-educatieprogramma sloot nauw aan op de tentoonstelling en was in staat om duizenden mensen een ingang en inzicht te geven in de thematiek en het programma. Dit onderdeel wist een brug te slaan tussen onderzoek, innovatie en de actuele maatschappelijke thema's die in het DEAF programma verwerkt waren.

DEAF2012 vond plaats op verschillende centrale locaties in Rotterdam. Het voormalige postkantoor op de Coolsingel was een toplocatie en vormde het hart van het festival. Hier was onder andere de tentoonstelling te zien en werden vele workshops en presentaties gegeven. Deze locatie zou een fantastische locatie zijn voor enkele van de grotere Rotterdamse festivals, en voor uitzonderlijke tentoonstellingen en evenementen.

Ik bedank alle fondsen, sponsors en andere financiers die hebben bijgedragen aan het succes van deze DEAF-editie, zonder hen was deze editie niet mogelijk geweest. Daarnaast bedank ik het leger van vrijwilligers dat aan DEAF heeft meegewerkt en waarvan een groot aantal speciaal uit het buitenland naar Rotterdam was gekomen om ervaring op te doen en om contacten te leggen met het specifieke (inter)nationale en cross-disciplinaire netwerk dat DEAF heeft. Deze buitenlandse vrijwilligers waren vooral studenten die actief zijn op het gebied van kunst, technologie en samenleving.

Namens het hele DEAF-team

Alex Adriaansens

HET DEAF2012-THEMA

THE POWER OF THINGS

Living things are capable of development, of taking shape, of change and of producing new life with endless diversity, whether they are social or technological constellations, organisms or works of art.

They constitute life which is impure and performs as an open, complex system with porous boundaries. All things are vital and have agency they shape themselves and their surrounding to produce beauty.

The concept of this vital beauty raises the question of how we should design our environments, our objects and our lives, and how we can invent a politics of beauty.

(entreetekst bij de tentoonstelling)

Ook voor deze editie van DEAF werd een actueel maatschappelijk thema uitgewerkt met als titel *The Power of Things* dat vorm kreeg in alle programmaonderdelen. Het programmaboekje schreef:

De wens om de natuur te zuiveren, te reduceren en te abstraheren is in de twintigste eeuw in alle vakgebieden en ook het dagelijks leven doorgedrongen. Het heeft enorme gevolgen gehad voor de wetenschap en kunst maar ook sociaal en cultureel voor onze voedselproductie, stedelijke ontwikkeling, onze relatie ten opzichte van de 'ander', etc. Het heeft de wereld de afgelopen 150 jaar ingrijpend veranderd, dit ten goede maar zeker ook ten kwade. Nu ervaren we hoe beperkt dit wereldbeeld en de daaruit voortkomende consumptieve levensstijl eigenlijk is. We hoeven maar te kijken naar de toenemende milieuproblemen, de snel teruglopende biodiversiteit, de manier waarop we natuurlijke grondstoffen exploiteren, de stadsplanning, de manipulatie van voedsel, of hoe we momenteel denken over multiculturaliteit: overal zien we de verwoestende effecten van een politiek van het zuivere, van reductie en abstractie. Deze heeft ons vervreemd van onszelf en het leven, dat zich juist kenmerkt door een complexe samenhang en zo steeds nieuwe sociale, culturele en biologische variaties laat zien. Het Leven manifesteert zich in de onstuitbare drang tot diversiteit.

We weten intussen ook dat de processen die Leven mogelijk maken en vormgeven, niet zomaar van bovenaf gecontroleerd kunnen worden. Ze werken in een combinatie van sturing en zelforganisatie en ontwikkelen zich tot steeds complexere verbanden. Alle bescheiden activiteiten op microniveau werken op elkaar in en komen bij elkaar in de macrosystemen waaruit onze tastbare wereld bestaat. Daarin zien we variatie en diversiteit ontstaan, altijd weer en met een onuitputtelijke schoonheid.

Alle projecten en presentaties in het DEAF-programma verhielden zich tot 'relationeel ontwerpen' waarin interactie, in welke vorm dan ook, uitgangspunt was voor het tot stand brengen van het werk dat gepresenteerd werd. De kunstwerken en vormgevingsprojecten waren soms biologisch, soms technologisch en soms sociaal van aard en vaak een mix van alle drie. Daarnaast waren de werken soms wat meer design, soms meer kunst, of theater, academisch of een muziekperformance. Ze lieten zien hoe materialen, dode en levende, technologisch of sociaal

allemaal een eigen werkingskracht bezitten die in hun onderlinge interactie zowel hun omgeving als zichzelf voortdurend vormgeven. Alle materie is vitaal, het laat in de verbindingen die ze aangaat met haar omgeving – waaruit een eindeloze diversiteit aan sociale, culturele en biologische vormen ontstaan – een 'vitale schoonheid' zien.

Als er één statement gemaakt zou moeten worden door DEAF is het wel dat onze verknoping met technologie een samenleving creëert waarin we op fundamentele wijze moeten heroverwegen hoe we onszelf, onze omgeving, de objecten in ons leven en in principe het Leven zelf willen vormgeven, en hoe we op deze wijze een politiek van Schoonheid kunnen uitvinden die passend is voor de 21ste eeuw. Alleen als mensen de wereld waarin ze leven mooi vinden, zijn ze bereid haar in stand te houden. Het streven naar schoonheid vormt de onderbouwing van alle duurzaamheid.

Conclusies

DEAF moest zich na vier jaar afwezigheid weer bewijzen en laten zien waarom dit festival noodzakelijk is. Het moest aantonen dat ze haar publiek niet verloren had en dat haar thema's en aanpak midden in de actualiteit staan. We kunnen terugkijken op een zeer geslaagd festival dat grote (inter)nationale respons kreeg. Zo reist een groot deel van de expositie naar belangrijke tentoonstellingen en manifestaties in Beijing (Art&Science-tentoonstelling van Tsinghua University) en Trondheim (Meta.Morf-biënnale).

DEAF kon zich verheugen op flinke aandacht in de landelijke media. Via blogs en sociale mediakanalen kon DEAF gevolgd en becommentarieerd worden.

De verbreding van DEAF tot een festival voor de hele eCultuursector betekende dat nadrukkelijk samenwerking met collega-instellingen gezocht werd, dit is dan ook zichtbaar in het programma en de hoeveelheid betrokken collega-instellingen; het laat zien dat DEAF inderdaad een belangrijke rol speelt als landelijk platform voor eCultuur. Deze samenwerking zal in de komende edities verder vorm gaan krijgen en ook zullen instellingen al in een vroeg stadium bij DEAF betrokken gaan worden, de aanzet hiervoor werd in deze editie al succesvol gemaakt.

Nu DEAF verzelfstandigd is, werd ook een extern productieteam samengesteld. Dit team – onder leiding van Tim Hogesteeger en Siuli Ko – werkte vanaf begin 2011 aan DEAF. De keuze om een extern team voor het festival aan te trekken is essentieel geweest voor het succes van het festival en hoe het gepresenteerd werd. Het festival is zeer goed geproduceerd en vormgegeven wat zijn weerslag had in hoe de bezoekers het festival ervaren hebben. We willen deze samenwerking graag voortzetten voor de komende editie. Daarnaast gaat DEAF onderzoeken hoe de regionale samenwerking met het festival Today'sart (Den Haag) verder ontwikkeld kan gaan worden, hierover worden komende maanden gesprekken gevoerd. Inzet is om zowel productioneel als inhoudelijk tot een intensieve samenwerking te komen.

DEAF kan alleen gerealiseerd worden als er voldoende vrijwilligers zijn die op alle fronten actief zijn in het festival. Deze editie kon DEAF beschikken over bijna honderd zeer gemotiveerde vrijwilligers, waarvan sommigen zelfs vanuit het buitenland voor DEAF naar Rotterdam kwamen.

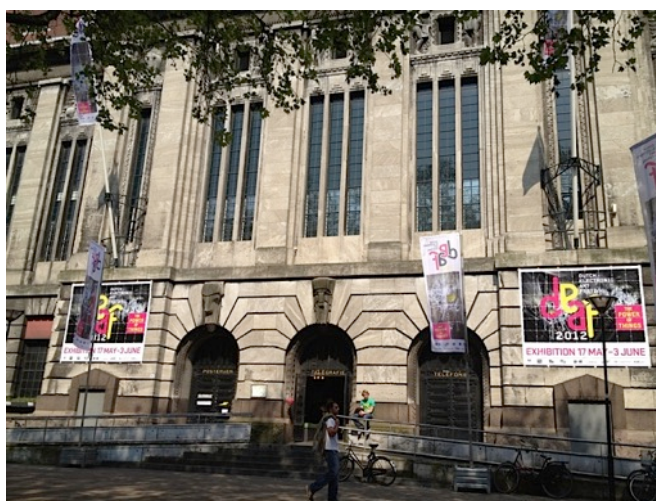
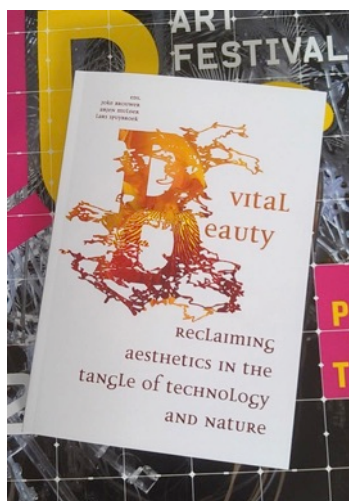
DEAF werd volledig op projectbasis gefinancierd. Dat is geen ideale situatie voor een festival van deze omvang. V2_ had voor deze editie een startbudget gereserveerd dat echter slechts deels gebruikt kon worden omdat alle Bestemmingsfondsen van BIS-instellingen, onverwacht en met terugwerkende kracht, bevroren werden door het Ministerie van OCW. Hierdoor moest V2_ haar algemene reserves aanspreken om gemaakte afspraken grotendeels na te kunnen komen. Eén en ander had tot gevolg dat er dertig procent bezuinigd moest worden op de aanvankelijke begroting. Dit heeft uiteraard grote gevolgen gehad voor de omvang van het programma en andere aspecten van het festival; de thematiek en kernactiviteiten konden echter overeind gehouden worden. DEAF wist een sterk programma neer te zetten, maar kon niet verhinderen dat een deel van het programma geschrapt moest worden.

De vraag of er een volgende editie komt, beantwoorden we volmondig met een JA ondanks dat we ons volledig bewust zijn van de financiële krapte bij de financiers de komende jaren. Deze editie maakte echter nog eens duidelijk hoe uniek DEAF van karakter is, en hoe het aansluiting weet te vinden op de actuele vragen en ontwikkelingen in de kunst en samenleving. We zien dan ook dat er een groot draagvlak is voor DEAF. Het innovatieve, avontuurlijke en experimentele karakter, dat ook oplossingsgericht is, levert veel erkenning op in deze crisisachtige tijden. Er is behoefte aan een platform dat niet alleen problemen constateert maar ook met alternatieven en voorstellen komt om naar de toekomst te kijken.

PROGRAMMA-OVERZICHT

2.0 TENTOONSTELLING – THE POWER OF THINGS

Datum:	17 mei – 3 juni 2012
Locatie:	Voormalige postkantoor – Post, Coolingsingel 42, Rotterdam
Aantal bezoekers:	7000
URL:	http://www.deaf.nl/program/modules/deaf-2012-exhibition

De tentoonstellingslocatie, het voormalige postkantoor aan de Coolingsingel, vormde een bijzondere locatie wat betreft zichtbaarheid, toegankelijkheid en atmosfeer. Tegelijkertijd stelde het de curators en tentoonstellingbouwers voor grote uitdagingen wat betreft het indelen van de ruimte en het presenteren van de verschillende werken. Ook het geschikt maken van de aangrenzende ruimtes voor symposia, workshops, horeca en publieksonvangst trok een zware wissel op het productieteam. Enkele van de projecten die oorspronkelijk in de openbare ruimte gepresenteerd zouden worden (Beijerkoppen, de nieuwe V2_façade en Totemobile) konden om uiteenlopende budgettaire en productionele redenen helaas geen doorgang vinden. Deels had het bevroren van het V2_Bestemmingsfonds door het Ministerie hier mee van doen (V2_Gevelproject), maar ook onvoorziene productionele kosten met name in de nieuwe hal van het CS Rotterdam (*Totemobile*) noopten ons minder werken in de openbare ruimte te presenteren. In plaats daarvan werden andere projecten gepresenteerd zoals de *NANO Supermarket* (gepresenteerd op de Coolingsingel), het Planet Open Stage Event – i.s.m. met NIMk (Coolingsingel) en de video-installatie *Dear Steve* vertoond in de Sub-Urban Video Lounge (Urban Espresso Bar). Met name de *NANO Supermarket* sloeg een brug tussen het publiek op straat en de DEAF-tentoonstelling in Post.

De officiële tentoonstellings- en festivalopening op woensdagavond 16 mei trok veel bezoekers.

De tentoonstelling *The Power of Things* werd door zowel de organisatie als het publiek als een van de meest geslaagde onderdelen van deze DEAF-editie ervaren. In deze zin voldeed de expositie aan de doelstelling om zowel een specifiek als een breed publiek aan te trekken.

1. MUSHROOM DEATH SUIT

Kunstenaar: Jae Rhim Lee (KR)

URL: <http://www.deaf.nl/works/the-mushroom-death-suit>

Wetenschappelijk is aangetoond dat het menselijk lichaam zo'n 219 verschillende giftige en milieuvervuilende stoffen kan bevatten, zoals pesticide, zware metalen en conserveringsmiddelen. De *Mushroom Death Suit* bevordert de afbraak en gedeeltelijke ontgiftiging van een lijk door een pak waarin sporen zijn verwerkt van schimmels, die ook wel oneindigheidspaddenstoelen worden genoemd. Als onderdeel van haar *Infinity Burial Project* traint Jae Rhim Lee deze schimmels om haar eigen lichaamsweefsel en afscheidingsproducten (huid, haar, nagels, bloed, bot, vet, tranen, urine, feces en zweet) te verteren. De *Mushroom Death Suit* bestaat uit een katoenen onderlaag en een bovenlaag van gaas met paddenstoelensporen en mycelium, waardoor de paddenstoelen zich over het lichaam kunnen verspreiden en ontwikkelen. De bijgeleverde 'alternatieve balsemvloeistof' is een vloeibare sporensurrie waardoor de sporen, ook in het lichaam, tot paddenstoelen kunnen uitgroeien. Aansluitend op dit werk werd een workshop gegeven over het cultiveren van schimmels voor specifieke doeleinden.

2. MAELSTROM

Kunstenaar: Roman Kirschner (AT)

URL: <http://www.deaf.nl/works/maelstrom-roman-kirschner>

Maelstrom (2010) is geïnspireerd op Edgar Allan Poe's boek *A descent into the Maelström*. Het werk laat zien hoe verschillende fijngemalen magnetische materialen – opgelost in een vloeistof – voortdurend nieuwe vormen genereren onder invloed van magnetische velden (onzichtbaar voor het publiek) die digitaal worden aangestuurd. Uiterlijk ziet men een voortdurend veranderend 'schilderij'. *Maelstrom* is een project waarin digitale informatie voortdurend in nieuwe vormen wordt omgezet. Vlak voor de vormen zich uitkristalliseren, worden ze overgetekend of vallen ze

uiteen en verdwijnen. Het 'tekenproces' dat het publiek voor zich ziet afspelen is een voortdurende interactie tussen digitale data en magnetische inktdeeltjes.

3. TERRESTRIAL BALL

Kunstenaar: Kianoosh Motallebi (UK)
URL: <http://www.deaf.nl/works/terrestrial-ball-kianoosh-motallebi>

Terrestrial Ball is een klein rond voorwerp dat gemaakt is van alle 94 natuurlijke elementen die op de planeet aarde te vinden zijn. Het is zowel een tastbare kijk op de wereld waarin wij leven als een aandenken aan waaruit wij mensen ontstaan zijn. Het is een object dat op elementair niveau gerelateerd is aan alle objecten en substanties die ooit zijn gemaakt en ontstaan. Kianoosh Motallebi gebruikt de wetenschap en wetenschappelijke principes om objecten en installaties te maken over kunst en existentiële vragen rond het menselijk bestaan. Zijn werk schept vaak een groter kader waarin toeschouwer en werk gesitueerd worden, en stelt daarmee vragen aan de orde over het verband tussen onze beleving van onze omgeving en de natuurwetten die daaraan ten grondslag liggen.

4. SANDBOX

Kunstenaar: Driessens & Verstappen (NL)
URL: <http://www.deaf.nl/works/sandbox>

Sandbox is een diorama waarin een zandvlakte steeds door wind verandert. Het is bewust geen verkleinde versie van een bestaande woestijn, maar een generatief systeem waarin concrete materialen als zand en wind de vormende elementen zijn. De ventilatoren worden aan- en uitgezet door een speciaal algoritme. Je ziet de zandkorrels opwaaien en neerkomen waardoor de karakteristieke glooiingen ontstaan. Af en toe zie je zelfs zandhozen en lawines, of luwte waarin de korreltjes over het zandoppervlak lijken te dansen. Het Amsterdamse kunstenaarsduo Driessens en Verstappen hebben een veelzijdig oeuvre opgebouwd, van software tot machines en objecten, waarin ze de telkens onderzoeken hoe ze met fysieke, chemische en

computergestuurde algoritmen beeld-scheppende processen op gang kunnen brengen die een eindeloze reeks variaties laat zien in het ontstaan van het werk.

5. IDEOFOON 1

Kunstenaar:

Dick Raaijmakers (NL)

URL:

<http://www.deaf.nl/works/ideophone-1-dick-raaymakers>

Begin jaren zeventig ontwikkelde Dick Raaijmakers drie installaties waarin de luidspreker zelf actief aan het woord komt in plaats van passief anderzins boodschappen te moeten doorgeven: de Ideofonen. Via feedbackloops wordt het uitgangssignaal teruggevoerd naar de ingang van de luidspreker en veroorzaakt daar heftige pulsen. Twee ideofonen zijn onlangs in hun oorspronkelijke staat hersteld met prijzengeld van Witteveen+Bos. Raaijmakers is een veelzijdig kunstenaar en schepper van vele elektronische composities, 'instructiestukken' voor strijkensembles, fonokinetische objecten, 'grafische methodes' voor tractor en fiets, beeldende kunst, muziek scenische composities en muziektheaterproducties. Het merendeel van zijn werken is eenmalig: ze veroorzaken een ontlading, uitvergroot in dat ene moment waar je bij geweest moet zijn, maar de Ideofonen vormen een bestendige museale installatie, al is het gedrag ervan principieel onvoorspelbaar.

6. ONE SHEEP SWEATER

Kunstenaar:

Christien Meindertsma (NL)

URL:

<http://www.deaf.nl/works/one-sheep-sweater-christien-meindertsma>

Pas geschoren wol zegt veel over het dier dat die wol heeft geleverd. Door de industriële manier waarop wollen kleren worden gemaakt, bestaat tussen een wollen trui en de bron van het ruwe materiaal voor deze trui – het schaap – geen duidelijke relatie meer. *One Sheep Sweater* herstelt deze relatie door iedere trui van de wol van één schaap te breien. Voor DEAF2012 maakte Christien Meindertsma vijf nieuwe truien van de wol van vijf merinosschape uit de enige kudde merinosschape die er nog rondloopt in Nederland. De bezoeker krijgt de vijf schape te zien, voor en na het scheren, de gewassen wol, en het eindresultaat: vijf één-schaapstruien.

7. PIGEON D'OR

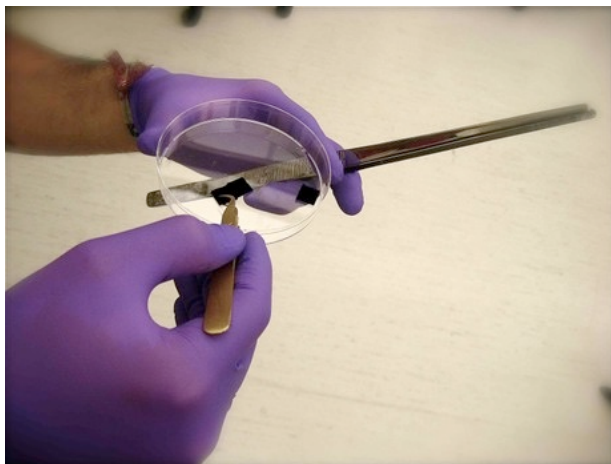
Kunstenaar: Tuur van Balen (BE)
URL: <http://www.deaf.nl/works/pigeon-dor>

Tuur van Balen gebruikt design om de politieke gevolgen van recent ontwikkelde technieken te onderzoeken het werk wordt ook wel speculatief design genoemd (het speculeert over hoe actuele vraagstukken op te lossen zijn). *Pigeon d'Or* stelt voor om in een stedelijke omgeving duiven, via het modifieren van hun voedsel via synthetische biologie, zeep te laten poepen. Met behulp van synthetische biologie kan de stofwisseling van duiven zo worden veranderd dat ze geen 'vliegende ratten' maar een 'vliegende schoonmaakbrigade' worden. Er is een speciale bacterie ontworpen en ontwikkeld die, eenmaal opgegeten, hun poep in een voor duiven onschuldig schoonmaakmiddel omzet. Door duivenstront te modifieren stelt *Pigeon d'Or* de vraag naar de ethische, politieke, praktische en esthetische consequenties van maakbare biologie.

8. HOSTAGE PT.1 & SCAN

Kunstenaar: Frederik de Wilde (BE)
URL: <http://www.deaf.nl/works/hostage>

Nanotechnologie wordt tegenwoordig steeds meer ingezet voor de productie van voedsel, medicijnen en andere producten, de Nanodeeltjes werken op een voor ons onzichtbaar niveau en we hebben nauwelijks weet van wat deze deeltjes precies doen.

Hostage is het meest duistere kunstwerk (schilderij) ter wereld en geheel Nanotechnologisch tot stand gekomen. Nanokunst is een vorm van kunst op het snijvlak van kunst, wetenschap en techniek die inspeelt op de esthetische paradox dat de kunst die het toont niet te zien is.

Nanokunst vormt het ideale tegengif voor de immense hoeveelheid beelden die iedere dag, ieder seconde om ons heen geprojecteerd worden. De ruimte waarin de kunstwerken die nanotechnologie gebruiken tot stand komen is oneindig klein, het vereist een andere manier van denken en biedt ook nieuwe artistieke mogelijkheden in het genereren van 'vorm'. Wat in het werk van De Wilde centraal staat is de interactie tussen complexe systemen, zowel biologische als technische. Het onduidelijke, vage, rommelige gebied waar biologie en techniek elkaar overlappen en samenkomen is de vruchtbare en favoriete grond voor al zijn projecten.

9. NOTION MOTION

Kunstenaar: Olafur Eliasson (UK)
URL: <http://www.deaf.nl/works/notion-motion-olafur-eliasson>

Olafur Eliasson is een Deens/IJslandse kunstenaar die sculpturen en grote installaties bouwt van elementaire materialen die de toeschouwer daardoor des te intensiever ervaart. Jarenlang heeft Eliasson met eenvoudige technische hulpmiddelen natuurverschijnselen als water, licht, wind, temperatuur en beweging in een kunstcontext geplaatst. Eliasson betreft altijd de toeschouwers – hun zintuigen, overpeinzingen, herinneringen en interpretaties – in zijn werk. Door hun aanwezigheid veranderen ze de installatie, beïnvloeden ze de loop van de gebeurtenissen en worden ze zich bewust van hun eigen waarneming en van zichzelf als waarnemers. 'Het publiek is het werk, omdat al het andere in flux is,' zegt hij daar zelf over. Die relatie en hoe deze het werk beïnvloedt, zijn zaken die inmiddels algemeen erkend worden in de kunstwereld sinds er niet meer alleen vanuit een technisch standpunt naar interactieve kunst wordt gekeken, maar meer vanuit een maatschappelijk, cultureel en politiek standpunt.

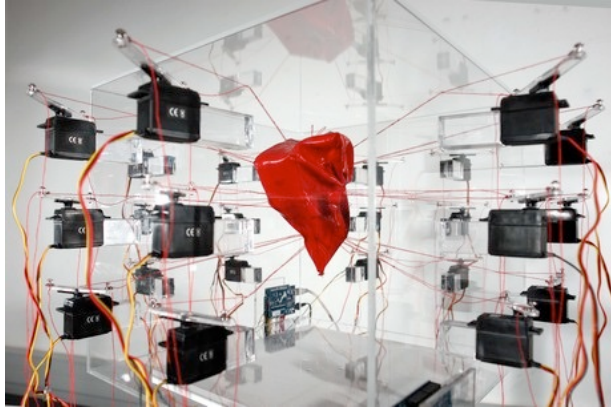
10. PULSE

Kunstenaar:

Markus Kison (DE)

URL:

<http://www.deaf.nl/works/pulse-markus-kison>

Pulse is een live-visualisatie van emotionele uitingen – uitgedrukt in woorden en tekst – van internetbloggers. Als *Pulse* gecategoriseerde woorden en woordcombinaties ziet worden deze vertaald naar een scala van emoties alsook hun intensiteit. Het werk bestaat uit een langwerpige kegel van kunststof die door een aantal trekdraden voortdurend van vorm veranderd. Het werk is geïnspireerd op het fameuze boek *Psychoevolutionary Theory of Emotion* (1980) van Robert Plutchik. Hierin beschrijft Plutchik acht basisemoties (vreugde, angst, verdriet, woede, schrik, vertrouwen en verwachting) en presenteert hij een diagram waarin al deze emoties, plus hun afgezwakte en verhevigde tegenhangers, een driedimensionale kegel vormen, met 24 vlakken. Die kegel vormt de basis van *Pulse*, dat in alle 24 richtingen van de verschillende emoties kan uitgroeien. Iedere keer dat een bepaalde emotie, of een synoniem daarvoor, wordt aangetroffen in een recente blogbijdrage, verandert het object van vorm.

11. SEALED

Kunstenaar:

Jessica de Boer (NL)

URL:

<http://www.deaf.nl/works/sealed-jessica-de-boer>

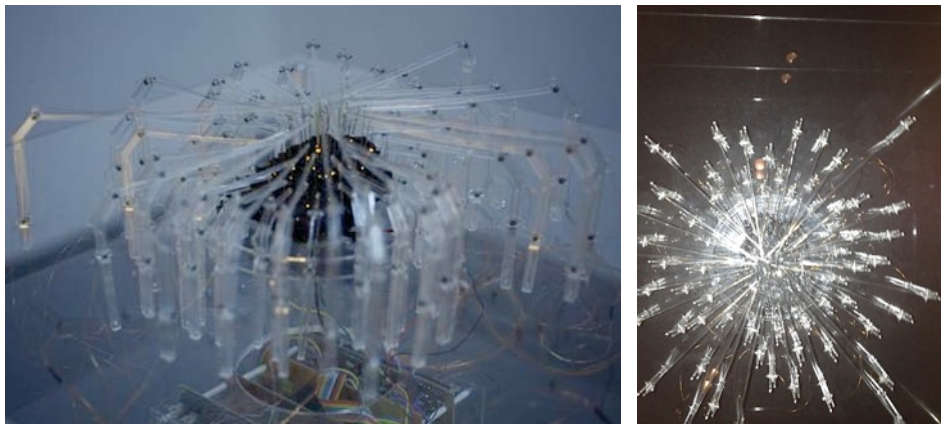
Sealed is een installatie waarin de wisselwerking tussen zout en ijs elementaire krachten laat zien die werkzaam zijn in de natuur. Wanneer de twee materialen met elkaar in contact komen, start er een thermodynamisch proces dat dagenlang voortduurt. De materialen zijn een massief blok zoutkristal uit de zoutmijnen op Sicilië en een blok ijs van 1 kubieke meter, geproduceerd in België.

Aanvankelijk zijn beide elementen in balans met hun omgeving, maar gedurende de negentien dagen dat het werk tentoongesteld wordt, gaan het blok ijs en het blok zout al smeltend en samenvloeiend op zoek naar een nieuwe balans. Het resultaat is een dynamisch evenwicht dat de twee materialen bindt. Dit werk verandert van uur tot uur en laat zien hoe 'dode' materialen (ijs en zout) een zeer intensieve interactie kennen die tot eindeloze vormvariaties leiden in het binnenste van de ijsblok.

12. IRRATIONAL COMPUTING

Kunstenaar: Ralf Baecker (DE)

URL: <http://www.deaf.nl/works/irrational-computing-ralf-baecker>

Irrational Computing is een kunstwerk over de interactie tussen elementaire materialen die worden ingezet in de ICT-industrie. De materialen – veelal natuurlijke kristallen – brengen uit zichzelf geluid en licht voort door de wijze waarop Baecker deze materialen met elkaar verbindt. De installatie maakt gebruik van halfgeleidende kristallen – het basismateriaal van de informatietechnologie. De installatie bestaat uit vijf onderling met elkaar verbonden modules die spelen met de verschillende elektrische en mechanische eigenaardigheden en eigenschappen van kristallen en mineralen, die door samen te werken een soort primitieve macroscopische signaalprocessor vormen. *Irrational Computing* wordt niet geacht 'het te doen', maar zoekt naar de poëtische elementen op de grens tussen precisie en chaos die de mystieke en magische kant van deze materialen naar boven halen. Ralf Baecker studeerde eerst computerwetenschappen, daarna aan de Academy of Media Arts Cologne (2007) en gaf les in media-environment design aan de Bauhaus-Universiteit Weimar (2007–2008). Baecker maakt installaties en sculpturen waarin de basiselementen van symbolische processen worden gedeconstrueerd.

13. 15 MINUTES OF BIOMETRIC FAME 2011

Kunstenaar: Marnix de Nijs (NL)

URL: <http://www.deaf.nl/works/15-minutes-of-biometric-fame-2011-marnix-de-nijs>

15 Minutes of Biometric Fame 2011 is een werk dat kritisch kijkt naar de explosieve inzet van beveiligingsystemen die steeds meer een aanslag op onze privacy zijn. Het systeem ondermijnt op speelse wijze de betrouwbaarheid van internetdatabases door alledaagse personen van tags te voorzien die voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Het werk maakt gebruik van gezichtsherkenningsoftware uit bewakings- en beveiligingscamera's en is geïnspireerd op de dolly's die voor film- en televisiecamera's worden gebruikt. Een cirkelvormige dolly is voorzien van een hefkraan waarop een zelfstandig opererende camera is geplaatst die de gelaatstreken van de bezoekers opzoekt en scant. De software vergelijkt die gelaatstreken met een voorgeselecteerde database van 75.000 gezichten van beroemdheden, misdadigers, kunstenaars en pornosterren, waarna de bezoeker en de persoon uit de database waarop hij/zij het meest lijkt, op een groot scherm worden geprojecteerd. Als een bezoeker eenmaal is vastgelegd, gekoppeld en getagd wordt deze aan de open database toegevoegd, naar het internet geupload waar de afbeelding een 'roemrijke' maar dubieuze toekomst tegemoet gaat.

14. PROTOCELL FIELD

Kunstenaar: Philip Beesley (CND)

URL: <http://www.deaf.nl/works/protocell-field-philip-beesley>

Philip Beesley is een pionier die met zijn revolutionaire architectuur wereldvermaard is geworden en vooral bekendstaat om zijn experimenten op het gebied van architectuur en vormgeving

waarin biologie en technologie volledig in elkaar opgaan. Hij onderzoekt daarin de relatie tussen ethiek en esthetiek. Hij ziet een dynamische architectuur voor zich die zich kan aanpassen – langzaam, logisch en reagerend op de omgeving –, bijna alsof het een eigen bewustzijn heeft en leeft. ‘Alleen als kunst en techniek zo worden gebruikt, kan de maker de grenzen overstijgen van traditionele zienswijzen die teveel gefocust zijn op subject/object, organisch/anorganisch, statisch/dynamisch en andersoortige binaire wereldvisies’ – aldus Beesley. De *Hylozoic Series* presenteert het werk van Philip Beesley in de vorm van een immersieve, interactieve omgeving die beweegt en ademt, kan voelen en meeleven met de bezoekers. Dit werk gedraagt zich als een levend organisme dat direct reageert op indrukken uit zijn omgeving. Beesley's werk onderzoekt ontwikkelingen op het gebied van kunstmatig leven, synthetische biologie en interactieve technologie 'die het in zich hebben de dominante esthetiek van het 21ste-eeuwse landschap te worden'. Hij onderzoekt de versmelting van technologie en biologie en ontwikkelt daarvoor nieuwe materialen die inzetbaar moeten zijn voor architectuur en vormgeving, en die gebaseerd zijn op de principes van levende systemen. Beesley vertegenwoordigde Canada op de Architectuurbiënnale van Venetië en is hoogleraar architectuur en vormgeving.

Philip Beesley zal zijn werk toelichten tijdens The Evening of Philip Beesley en hij is een van de sprekers tijdens het Vital Beauty-symposium.

15. WOODWORMS, MICROPHONE, SOUND SYSTEM

Kunstenaar: Zimoun (CH)

URL: <http://www.deaf.nl/works/woodworms-zimoun>

In *Woodworms, Microphone, Sound System* boren houtwormen zich een weg door een stuk hout dat op de grond ligt. Het geknaag van de houtwormen wordt versterkt tot een alom aanwezige geluid. Het werk brengt het – voor het publiek onzichtbare – proces ten gehore waarin de houtwormen een heel netwerk van tunnels door het hout boren. Het gedrag van de houtwormen en de vorm van het stuk hout worden bepaald door de temperatuur, vochtigheid en andere omgevingsfactoren. Met de meest eenvoudige, functionele elementen bouwt Zimoun architectonisch aandoende podia voor geluid. Met gebruikmaking van alledaagse industriële voorwerpen bestudeert hij mechanische ritmes en in elkaar overvloeiende geluiden. Juist door zijn nadrukkelijke, obsessieve gebruik van simpele, functionele middelen tonen zijn werken de spanning tussen de ordelijke patronen van het modernisme en de ‘chaotische’ krachten van het leven.

16. THE SMALL PROTEIN TRANSLATION MACHINE

Kunstenaar: The Tissue Culture & Art Project (AUS)
URL: <http://www.deaf.nl/works/semi-living-steak-symbiotica>

In *The Small Protein Translation Machine* wordt in-vitrovlees gekweekt in een bioreactor. De cellen liggen in een rijke voedingsoplossing met tien procent kalfsfoetusserum en vormen een half-levend stuk vlees dat langzaam de voedingsstoffen omzet in dierlijk eiwit en daarbij de polymerensteiger waarop ze groeien langzaam vervangen. The Tissue Culture & Art Project (TC&A) onderzoekt onze relatie met Leven via de het laten 'groeien' van een nieuw soort wezen: het half-levende stuk vlees dat gekweekt wordt in de expositie en dus dagelijks groeit. Het is vlees dat buiten 'het lichaam' in leven worden gehouden en gedwongen worden in een vooraf bepaalde vorm te groeien. TC&A's suggestieve objecten verkennen een nieuw terrein in de ethiek en epistemologie rond het thema van het deels-levende en de toekomstscenario's die daaruit voortkomen.

17. PROTEI

Kunstenaar: Cesar Harada (F/J) / Open_Sailing
URL: <http://www.deaf.nl/works/protei>

Protei is een open-sourceproject van kunstenaars, vormgevers en wetenschappers waarmee olievlekken in de toekomst efficiënter en veiliger kunnen worden opgeruimd. Met de huidige technologie kon bijvoorbeeld slechts drie procent van de weggelekte olie in de Golf van Mexico

worden opgeruimd. Dit kwam deels omdat de boten die de olie moesten opruimen 's nachts en bij zwaar weer niet konden worden gebruikt. Bovendien waren de kosten ervan enorm, en werden mensen blootgesteld aan kankerverwekkende gifstoffen. Proteivaartuigen daarentegen zijn onbemand (er wordt dus niemand blootgesteld aan gifstoffen), energie groen (de boot maakt enkel gebruik van de wind), kan zichzelf oprichten (ook in zwaar weer) en is half-autonoom (dus non-stop inzetbaar; ook ver van de kust). De filosofie achter Protei is dat milieuproblemen weliswaar door mensen worden veroorzaakt, maar dat mensen desondanks niet altijd centraal staan in de oplossing. Door beter te kijken naar de krachten die in de natuur zelf aanwezig zijn, kunnen vaak meer duurzame oplossingen worden gevonden. Protei werd ontwikkeld in samenwerking met V2_ en via een grote bijdrage die via Crowd Funding werd binnengehaald (35.000 \$). Protei ontving deze maand een speciale prijs op het Ars Electronica Festival. Het project wordt voortdurend verder ontwikkeld door een intussen groeiende globale gemeenschap van kunstenaars, vormgevers, activisten en wetenschappers.

18. SENTIENT CITY SURVIVAL KIT – SERENDIPITOR WALKS

Kunstenaar: Mark Shepard (USA)

URL: <http://www.deaf.nl/works/serendipitor-walks-mark-shepard>

Wat zijn de maatschappelijke, culturele en politieke consequenties van al die onzichtbare, digitale informatiestromen om ons heen in de stad? Nu de computertechnologie het bureaublad heeft verlaten en is doorgedrongen tot in de straten en openbare ruimtes, raken onze virtuele en fysieke wereld steeds verder met elkaar verweven. Mark Shepard wil ons bewust maken van de gevolgen daarvan voor de privacy, autonomie, het vertrouwen en het toeval in deze loerende, steeds efficiëntere en overgecodeerde stad. *Serendipitor Walks* (ontwikkeld in het V2_Lab) maakt deel uit van Shepard's *Sentient City Survival Kit*, een verzameling artefacten, kledingstukken en media om te overleven in de 'alwetende' stad van de toekomst. De *Serendipitor Walks* is een alternatieve navigatie-app voor iPhone die je helpt iets te vinden door naar iets anders te zoeken. De app combineert de gegevens van een routingservice met instructies om iets te ondernemen, geïnspireerd door ondernemer Fluxus, Vito Acconci en Yoko Ono. Geef vertrekpunt en bestemming op en de app stipfelt een route uit.

OFF SITE

NANO SUPERMARKET

Datum: 17 mei – 19 juni 2012
Locatie: Post Voorplein, Coolingsingel 42, Rotterdam
Kunstenaar: Next Nature Network & TU Eindhoven
URL: <http://www.deaf.nl/works/the-nano-supermarket>

De *NANO Supermarket* biedt speculatieve Nanoproducten aan die in de komende tien jaar op de markt zouden kunnen komen: medicinaal snoepgoed, interactieve muurverf, een wijn waarvan de smaak kan worden veranderd met microgolven, een twitter-implantatie, onzichtbare beveiligingsspray en nog veel meer. Bezoek de winkel, proef en probeer onze producten en ervaar de invloed van nanotechnologie op ons dagelijks leven. De controversiële Nanotechproducten komen van ontwerpers, technologen en kunstenaars uit de hele wereld en zijn geselecteerd door een jury van Nanotechdeskundigen en ontwerpkeners. Onze producten zijn zowel innovatief als nuttig, maar ook ongemakkelijk en verbijsterend. Ze fungeren als scenario's voor een mogelijke Nanotoekomst op grond waarvan we kunnen bepalen welke Nanotoekomst we het liefst zouden willen.

20. DEAR STEVE

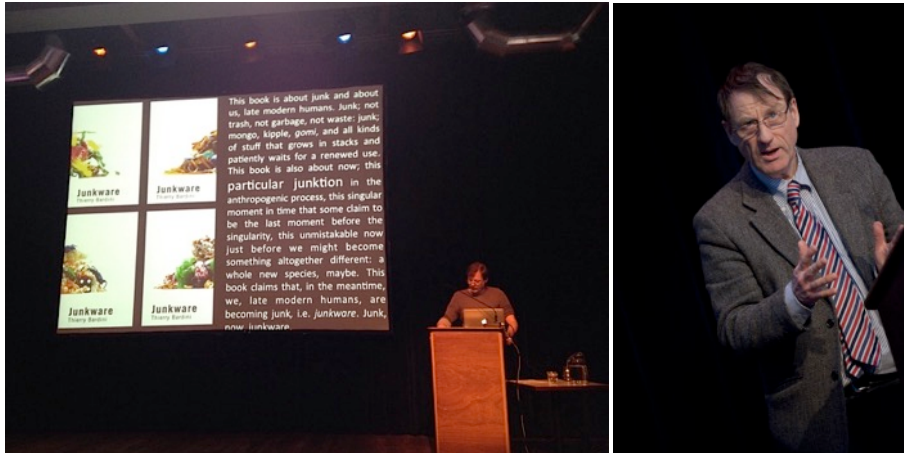
Datum: 14 mei–3 juni 2012
Locatie: Sub-Urban Video Lounge
Kunstenaar: Herman Asselberghs (BE)
URL: <http://www.deaf.nl/works/dear-steve-herman-asselberghs>

Herman Asselberghs' *Dear Steve* draait om de meest betrouwbare voetsoldaat binnen onze huidige cultuurindustrie: de laptop. We hebben er bijna allemaal een, en dat ze min of meer onzichtbaar zijn in het domein van kunst en cultuur – hoe vaak zien we eigenlijk een laptop op tentoonstellingen, in films, of zelfs in een kunstwerk? – steekt schril af bij hun onmisbaarheid in de geglobaliseerde cultuureconomie van dit moment. *Dear Steve* is meer dan een lyrisch portret van dit alledaagse icoon van 'de nieuwe geest van het kapitalisme', zoals Luc Boltanski en Eve Chiapello het noemden. In dit werk zien we de demontage van een splinternieuwe MacBook Pro. Door het digitale werkstation binnenstebuiten te keren zien we de onherleidbare materialiteit van dit 'gereedschap' dat zo'n sleutelrol vervult in de triomfantelijke retoriek over de zogenaamd immateriële arbeid.

3.0 SYMPOSIUM VITAL BEAUTY

Datum: 16 mei 2012, 9.00–17.15 uur
Locatie: De Balie, Kleine Gartmanplantsoen 10, Amsterdam
Aantal bezoekers: 55
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/symposium-vital-beauty>

Dagprogramma:

09.45–10.30	Lars Spuybroek, Introduction and Moderation
10.30–11.30	Thierry Bardini, <i>Hints of a Junk Aesthetic</i>
11.30–12.30	Wendy Steiner, <i>Beauty as Interaction</i>
13.30–14.30	Arjen Mulder, <i>The Beauty of Agency Art</i>
14.30–15.30	Timothy Ingold, <i>Lines and the Weather</i>
15.30–16.30	Philip Beesley, <i>Protocell Field</i>
16.30–17.15	Vragen

Het symposium ging in op de vraag hoe het oeroude begrip 'schoonheid' een betekenis kan krijgen die thuishoort in de 21ste eeuw. Onze behoefte aan schoonheid is niet verminderd, hoe hard het modernisme het ook probeerde te wissen uit de kunst en het leven, en het te verdringen door het sublieme. Het was het sublieme dat zich toenemende mate verbond met leegte en deconstructie. 'Vital beauty', zoals gedefinieerd door John Ruskin (Arts&Crafts) meer dan 150 jaar geleden, is daarentegen een schoonheid van sympathieën en affiniteiten met levensvormen. Deze vitale schoonheid moet opnieuw worden uitgevonden, want de hedendaagse levensvormen zijn zowel technologisch als natuurlijk van aard.

"Beauty is the one aim which by its very nature is self-justifying."
Alfred N. Whitehead

Tijdens het symposium werd V2_'s nieuwste publicatie, *Vital Beauty: Reclaiming Aesthetics in the Tangle of Technology and Nature* gepresenteerd. Hieraan hebben, naast de sprekers van het symposium, bijgedragen: Caroline van Eck, Gustav Fechner, Mark Frost, George Gessert, John Ruskin en Daniel N. Stern.

Sprekers:

Lars Spuybroek (moderator)

Lars Spuybroek is hoogleraar Architectonisch Ontwerp aan het Georgia Institute of Technology in Atlanta. Hij publiceerde *NOX: Machining Architecture* (2004), *The Architecture of Continuity* (2008), en twee boeken in een serie getiteld "Research & Design": *The Architecture of Variation* (2009) en *Textile Tectonics* (2011). Vorig jaar publiceerde hij *The Sympathy of Things: Ruskin and the Ecology of Design* (V2_Publishing, 2011).

Thierry Bardini

Thierry Bardini is hoogleraar aan de faculteit Communicatie van de Universiteit van Montreal, waar hij sinds 1993 les geeft. Zijn onderzoek richt zich op eigentijdse cybercultuur, van de productie en het gebruik van informatie- en communicatietechnieken tot moleculaire biologie. Hij publiceerde onlangs *Junkware* (2011) en, met Dominique Lestel, *Journey to the End of the Species* (2011).

Wendy Steiner

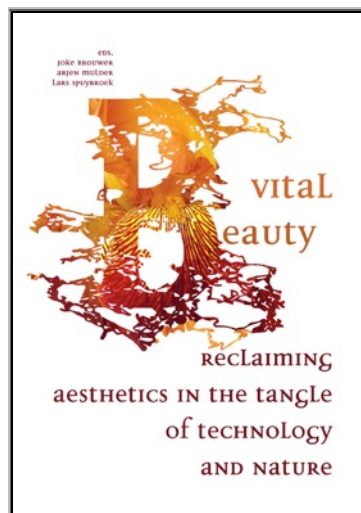
Wendy Steiner is hoogleraar Engelse Taal en Letterkunde aan de Universiteit van Pennsylvania, voormalig decaan van de faculteit aldaar, en leider van het Penn Humanities Forum. Ze publiceerde over moderne literatuur en beeldende kunst onder meer *The Real Real Thing: The Model in the Mirror of Art* (2010) en *Venus in Exile: The Rejection of Beauty in Twentieth-Century Art* (2001).

Tim Ingold

Tim Ingold is hoogleraar en decaan Sociale Antropologie aan de School of Social Science van de Universiteit van Aberdeen. Zijn onderzoek en onderwijs richt zich op de verbanden tussen antropologie, archeologie, kunst en architectuur, beschouwd als middelen om de relaties tussen mensen en hun omgeving te bestuderen. Zijn meest recente boek is *Being Alive: Essays on Movement, Knowledge and Description* (2011).

Philip Beesley

Philip Beesley maakt digitale mediakunst en experimentele architectuur in Toronto. Zijn werk van de afgelopen twintig jaar richtte zich op omvangrijke sculpturale en landschapsinstallaties. Beesley geeft les aan de University of Waterloo School of Architecture in Cambridge, Ontario, en is daar mededirecteur van het Integrated Centre for Visualization, Design and Manufacturing.

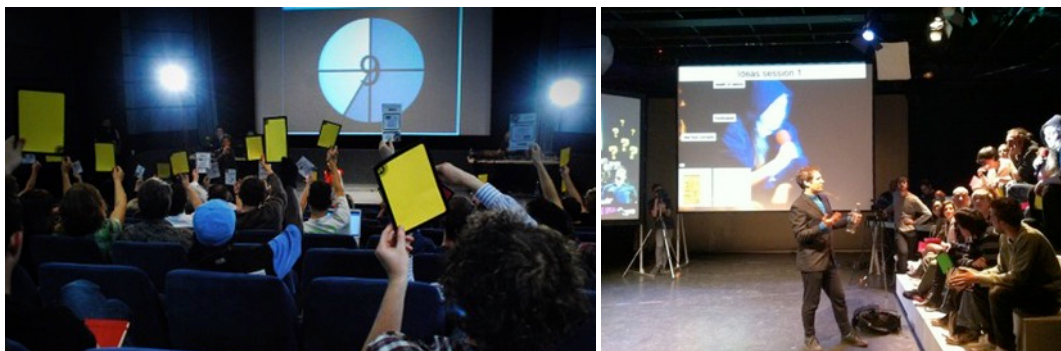

4.0 DE AVONDEN VAN ...

De Avonden van ... boden drie avonden lang een open podium voor drie gast curatoren/kunstenaars die een eigen interdisciplinair programma voor hun avond konden samenstellen waarin werd ingegaan op de DEAF-thematiek. Het werden drie memorabele, verlichtte en experimentele avonden met uiteenlopende onderwerpen als democratie, levende architectuur en voedsel. Zo demonstreerde architect Philip Beesley onder meer een door gedachten aangedreven netwerk. Oron Catts presenteerde een kookshow met drie chefkoks. Vragen over hedendaagse voedselvraagstukken, voedselproductie en de relatie biologie en technologie stonden centraal. Daarbij serveerde Cats wodka met foetaal kalfs serum aan het publiek. The People Speak liet het publiek in een open debat zelf bepalen waar de recepte van de avond aan zou worden uitgegeven, en daarmee de basisprincipes van onze democratie in een populaire setting onder de loep hielden.

4.1 DE AVOND VAN THE PEOPLE SPEAK

Datum: 17 mei 2012, 21.00–23.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/the-evening-of-the-people-speak>
Artists/Speakers: Saul Albert, Mikey Weinkove, Rick Sleiman, Zsolt Balogh
Curator: The People Speak (UK)

The People Speak is een collectief uit Londen dat formats voor debatten en gesprekken ontwikkelt. Tijdens hun Evening Of ...-programma speelden ze met het publiek een editie van *Who Wants To Be ...?*, een spelshow waarin het publiek door middel van stemrondes op democratische wijze bepaald waar het totale bedrag van het gezamenlijke entreegeld aan wordt uitgegeven. De ideeën waar over werd gestemd varieerden van het verknippen van Bijbels in hotelkamers tot het kopen van drank voor alle aanwezigen. Van altruïstische initiatieven tot egoïstische en onzinnige ideeën, kortom een demonstratie van democratische principes in het klein. Overigens werd het geld uiteindelijk gezamenlijk uitgegeven aan de bar want alle grotere maatschappelijke vraagstukken, waarvoor het geld mogelijk ingezet had kunnen worden, bleken toch lastig op te lossen in een debat met honderd personen. The People Speak maakt op soms pijnlijke wijze duidelijk wat de sterke en zwakke kanten van democratie zijn.

4.2 DE AVOND VAN PHILIP BEESLEY

Datum: 18 mei 2012, 21.00–23.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/evening-of-philip-beesley>
Speakers: Philip Beesley, Mark-David Hosale, Alan Macy, Philip Bayloucq
Curator: Philip Beesley (CND)

De Avond van Beesley werd ondersteund door Biopac Systems en Beesley's Studio in Toronto.

De avond van Beesley begon met een korte inleiding over zijn interactieve architectuur en de belangrijkste inhoudelijke aandachtspunten in zijn werk. Beesley presenteerde een 'happening' dat werd opgebouwd door een veelheid aan onderzoeksgebieden toe te lichten waarin hij actief is en wat daarin zijn specifieke aandachtspunten zijn. De 'reis' verliep van kunstgeschiedenis tot chemie, en van neuroscience tot sociologie.

Philip Bayloucq (cineast) presenteerde zijn film *ORA* waarin een dansperformance werd getoond die met hightech militaire infraroodcamera's was opgenomen waarin ieder bloedvat van de danser zichtbaar werd, een aangrijpende film door de intense intimiteit en prachtige choreografie die ten grondslag aan deze film.

Alan Macy, directeur van Biopac Systems presenteerde een geheel nieuwe interface die ontwikkeld werd om hersenactiviteiten in de kleinste details te scannen en die Beesley later gebruikte in zijn experiment met het publiek.

Het publiek werd betrokken bij enkele experimenten waarin Beesley onderdelen van zijn installatie uit de DEAF-tentoonstelling verbond (via neurotransmitters) met de hersenactiviteiten van enkele bezoekers, die hiermee het gedrag van deze objecten aanstuurden. Hij speculeerde op toekomstige ontwikkelingen van zijn werk die hij beleefbaar maakte via dit experiment en waarin de volgende generatie *Hylozoic Serie Protocells* kunnen communiceren met de hersenen van het publiek. De deelnemers kregen headsets en werden verdeeld in twee groepen. De zoektocht naar een collectief bewustzijn was de kern van deze serie van presentaties.

4.3 DE AVOND VAN SymbioticA

Datum: 19 mei 2012, 21.00–23.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/evening-of-symbiotica>
Curator: Oron Catts van kunstenaars collectief SymbioticA, met bijdragen van Monika Bakke, John O'Shea, Mark Post en Zach Denfield

De avond van SymbioticA ging over het eten van vlees en de toekomst van de vleesindustrie. In plaats van een formeel debat, vond de discussie plaats in de vorm van een populair kookprogramma zoals Master Chef. Het resultaat was dat de discussie bijzonder concreet werd: zeker toen werd onthuld dat het publiek de jury zou zijn! Interessant zo'n discussie over kweekvlees, maar hoe denk je erover wanneer er een portie voor je neus staat, geserveerd door twee hoofdrolspelers in het kweekvleesdebat: Mark Post en Zach Denfield. In de presentatie werden alternatieven voorgedragen voor slachtvlees, zoals de achterkanten van meelwormen (de voorkant regeneert voortdurend een nieuwe achterkant), mosselen (die volgens sommige definities niet als 'levend' kunnen worden aangemerkt) en het bloed van vee zonder deze te slachten. Op het moment dat de aanjagers van het debat, Monika Bakke en John O'Shea, je een gerecht serveren op basis van meelworm-achterkanten wordt de houding van het publiek toch wat voorzigtiger na aanvankelijk goedkeurend geknikt te hebben. Sterker nog, zonder zulke directe ervaringen kun je eigenlijk niet goed meepraten in debatten rondom 'diervriendelijk' vlees. De avond van SymbioticA bood deze ervaringen en veranderde de kijk van de vele toeschouwers die er speciaal voor naar DEAF2012 waren gekomen.

5.0 THE POWER OF ...

Kunstenaars weten alles van hoe materialen zich gedragen onder bepaalde omstandigheden en wat ermee gebeurt als ze gecombineerd worden met andere materialen. De Amerikaanse filosoof Jane Bennett stelt dat het even belangrijk is om te snappen wat materie doet als om te begrijpen wat materie is. Begrijpen wat materie doet draagt bij aan een grotere kennis van hoe 'dingen' – computersystemen, levensmiddelen, koopwaar, stormen, metalen – zich gedragen als krachten met eigen 'neigingen'. Om te achterhalen wat de kunst te bieden heeft aan deze neo-materialistische wereldbeschouwing, wisselden in *The Power of ...* kunstenaars en theoretici met elkaar van gedachten over 1) de vraag of het onderkennen van de 'eigen kracht van dingen' tot betere strategieën voor duurzaamheid kan leiden, 2) wat de waarde van materiële kennis is bij het ontwerpen van de sociale interfaces van de toekomst, en 3) wat virtuele materie in onze fysieke werkelijkheid eigenlijk doet en hoe ze deze vormgeeft. Naast deze debatten werden hands-onvaardigheden rond duurzaamheid, draagbare technologie en Augmented Reality uitgewisseld tijdens workshops en netwerkbijeenkomsten.

Het programmaonderdeel *The Power of ...* bestond uit interdisciplinaire discussies, het delen van kennis en skills, en het creëren en samenbrengen van netwerken. Dat gebeurde binnen drie kerngebieden: draagbare technologie, augmented reality, en ecologie. Binnen deze kerngebieden werden door de curators actuele thema's geformuleerd, respectievelijk: *Crafting the Future*, *The Augmented Society* en *Thing-Power*, die als uitgangspunt dienden voor drie workshops, drie debatten en drie netwerkevenementen.

Door de discussie op te delen in drie kerngebieden werden specifieke doelgroepen aangesproken en konden diepgaande discussies ontstaan. De hands-on workshops, debatten en netwerkevenementen binnen specifieke thema's hadden een versterkende werking op elkaar.

5.1 THE POWER OF ... CRAFTING THE FUTURE

Het onderdeel *Crafting the Future* werd samengesteld met als thema 'draagbare technologie', kortweg de combinatie van textiel en smarttechnologie. Er is op diverse manieren onderzocht hoe ambacht en handwerk samengaan met nieuwe technologische ontwikkelingen en hoe ze elkaar beïnvloeden bij het creëren van nieuwe materialen en kunstwerken.

CRAFTING THE FUTURE – WORKSHOP

Datum:	17–18 mei 2012, 11.00–18.00/14.00 uur
Locatie:	Post, Coolsingel 42, Rotterdam
Begeleiders/Kunstenaars:	Mika Satomi & Mili Tharakan van het Smart Textiles Design Lab (SE), en Joris van Tubergen & Florian Horsch van Ultimaker (NL), Vrijwilligers van de Ultimaker community: David Braam, Brian Peters en Menno van den Berg (NL)
URL:	http://deaf.nl/program/modules/wearable-technology-workshop-3d-textiles
Video:	(Karla Spiluttini): http://vimeo.com/43023573

De *Crafting the Future*-workshop bood deelnemers anderhalve dag de tijd om te experimenteren met de combinatie van 3D-printers en textiel. Het doel was om te onderzoeken welke mogelijkheden beide technieken elkaar te bieden hebben op het gebied van draagbare technologie. Er is in kleine groepjes gewerkt aan diverse samples: dunne laagjes plastic aanbrengen op textiel om origami-structuren te realiseren, wollen draden invoegen tijdens het printproces, de printkop als 'extruder' gebruiken, een structuur vormen rondom in water

oplosbaar textiel en vele andere. Elke groep had een Ultimaker en een begeleider ter beschikking. De opkomst was overweldigend, de mogelijkheden bleken eindeloos, en er is grote behoefte aan een vervolg.

CRAFTING THE FUTURE - DEBAT

Datum: 18 mei 2012, 15.00–17.00 uur
Locatie: Post, Coolingsingel 42, Rotterdam
Sprekers: Moritz Waldemeyer (DE), Francesca Rosella & Ryan Genz (Cute Circuit) (IT), Anouk Wipprecht (NL), Mika Satomi (Kobakant) en Bernard Foing (ESA) (SE). Moderator: Syuzi Pakhchyan (US)
URL: technology-debate-the-role-and-relevance-of-craft

Naast individuele presentaties van het werk en onderzoek van de sprekers was er het debat over hoe *crafts* de ontwerppraktijk beïnvloedt van diverse makers op het gebied van draagbare technologie. Sprekers uit showbizz, fashion, ruimtevaart en de hacker-scene lieten hun licht over dit onderwerp schijnen. Duidelijk werd dat ondanks het feit dat er veelal met hightech materialen wordt gewerkt, ambacht en handwerk een grote rol speelt bij de totstandkoming van complexe prototypes. Het waren levendige presentaties: PowerPoints werden afgewisseld met demonstraties, waaronder de *Smoke Dress* van Anouk Wipprecht.

CRAFTING THE FUTURE - MEET THE SCENE

Datum: 18 mei 2012, 17.00–19.00 uur
Locatie: Post, Coolingsingel 42, Rotterdam
Kunstenaars en partners: CRISP/Tech Craft studenten van de TU Eindhoven (onder begeleiding van Kristi Kuusk), Fablab Amsterdam (Astrid Lubsen), E-Textile Workspace (Melissa Coleman) en de workshop resultaten (Mili Tharakan).
URL: <http://deaf.nl/program/modules/wearable-technology-crafting-the-future-meet-the-makers>

Aansluitend op het debat was er gelegenheid om in een viertal rondes aan te schuiven bij informele presentaties van diverse Nederlandse vertegenwoordigers van het veld. Veel bezoekers van het debat namen ook deel aan dit programma-onderdeel, dus ook de *Meet the Scene* was druk bezocht.

5.2 THE POWER OF ... THING POWER

De term ‘thing-power’ verwijst naar het idee dat alle dingen op aarde niet alleen uit inerte materie bestaan, maar een eigen kracht hebben en een belangrijke rol spelen in wereldse processen. In de filosofie is al eeuwen een debat gaande over de aard van deze eigen kracht van de dingen. Kunstenaars en ontwerpers lijken deze kracht echter dag in dag uit te onderzoeken en te gebruiken.

Het thema introduceerde vraagstukken die niet alledaags zijn binnen de elektronische kunst en legt nieuwe relaties tussen verschillende disciplines. Uit de levendige discussies binnen het debat werd duidelijk dat dit thema nieuwe punten op de agenda plaatste en nieuwe raakvlakken tussen kunstenaars en ontwerpers van verschillende aard verkende.

THING POWER - DEBAT

Datum: 17 mei 2012, 15.00–17.00 uur
Locatie: Post, Coolingsingel 42 Rotterdam
Sprekers/Kunstenaars: Jae Rhim Lee (KR), Harry Smoak (moderator) (CND), TeZ, (NL) Cesar Harada (J/FR), Christien Meindertsma (NL) en Roman Kirschner (AT)

URL:

<http://www.deaf.nl/program/modules/thing-power-debate>

Hoe onderzoeken, herkennen en gebruiken kunstenaars en ontwerpers *thing-power*, de eigen kracht van dingen, in hun werk? Hoe gebruiken ze interacties tussen materialen en objecten om tot innovatieve ontwerp-oplossingen en nieuwe kunstervaringen te komen? En zijn er scenario's voor een meer duurzame toekomst af te leiden? In dit debat werd ingegaan op de experimentele strategieën die door kunstenaars en ontwerpers worden gebruikt om de specifieke werking van materialen inzichtelijk te maken en te gebruiken voor nieuwe artistieke ervaringen en innovatieve ontwerpen. Ondanks dat de genodigde kunstenaars en ontwerpers sterk verschillende motivaties en praktijken hadden was het verbluffend om te zien hoeveel kennis en ervaring zij delen op het gebied van de eigenschappen van materialen. Die gedeelde kennis en interesse legde een vruchtbare bodem voor de discussie en de uitwisseling van kennis.

THING POWER – MEET THE SCENE

Datum: 17 mei 2012, 17.00–19.00 uur
Locatie: Post, Coolingsingel 42, Rotterdam
Sprekers: Arjen Bangma (Transnatural), Koert van Mensvoort (NANOSupermarket), Sam Nemeth (TU Eindhoven), Simone de Waardt (Material Sense)
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/thing-power-meet-the-scene>

De *Meet the Scene's* boden bezoekers de gelegenheid om na afloop van ieder debat te netwerken, door de deelnemers aan het debat te ontmoeten of aan te schuiven bij een aantal belangrijke vertegenwoordigers van het veld om van gedachten te wisselen over het discussiestuk dat ze meegebrachtten.

THING POWER – WORKSHOP

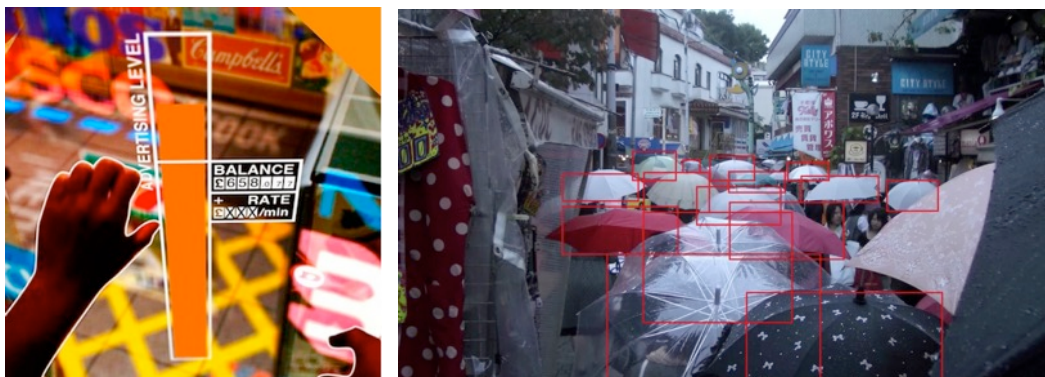
Datum: 18/19 mei 2012, 11.00–17.00/18.00 uur
Locatie: CBK, Nieuwe Binnenweg 75, Rotterdam
Begeleiders/Kunstenaars: Jae Rhim Lee
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/thing-power-workshop>

Decompiculture is het kweken van organismen die andere biologische wezens ontbinden. Decompiculture is bedacht door de Canadese entomoloog Timothy Myles en omvat een breed scala aan activiteiten, van composteren tot bio-methaanproductie. Tijdens deze workshop leerden de deelnemers hoe ze thuis met behulp van eenvoudige DIY-methoden eetbare paddenstoelen kunnen kweken op dode lichaamsmaterialen zoals hun eigen haar, huid en nagels. De deelnemers kregen hun eigen Petri-schaaltjes en schimmelpotjes mee naar huis om thuis het kweekproces voort te zetten. De heftige reacties op en enorme interesse naar aanleiding van aankondigingen van deze workshop (Jae Rhim Lee's workshop-pitch bij De Derde Dinsdag en Michel van Dartel's promotie bij De Unie Late Night) en de wereldwijde bekendheid van Jae Rhim Lee's befaamde *TED talk* (vaak aangemerkt als een van de meest favoriete *TED talks* in het TEDarchief) stond in schril contrast tot het aantal aanmeldingen. Slechts zes deelnemers volgden de workshop.

5.3 THE POWER OF ... AUGMENTED SOCIETY

Augmented Reality (AR) wordt in steeds meer domeinen toegepast, zoals reclame en dienstverlening. Maar de utopische toekomst die vaak voor AR wordt geschetst, waarin iedereen voortdurend in een AR of Mixed Reality leeft, lijkt nog steeds ver weg. In de technische en academische AR-gemeenschap wordt dit vaak toegeschreven aan technische beperkingen, maar er zijn ook maatschappelijke redenen: van zorgen over privacy tot de weerzin tegen het losgekoppeld raken van je fysieke lichaam.

AUGMENTED SOCIETY - DEBAT

Datum: 19 mei, 15.00–17.00 uur
 Locatie: Post, Coolsingel 42, Rotterdam
 Sprekers/Kunstenars: Jacco van Uden (moderator), Julian Oliver (UK), Mark Shepard (US), Mireille Hildebrandt (NL), Christian van 't Hof (NL)
 URL: <http://deaf.nl/program/modules/debate-augmented-society>

Voor het debat waren een viertal sprekers uitgenodigd om vanuit hun perspectief de toekomst van Augmented Reality (AR) te belichten. Discussies rondom de toekomst van Augmented Reality (AR) worden vaak gelimiteerd door het technologische karakter van AR. Tijdens dit debat werden de sprekers en moderator gevraagd om deze beperkingen te laten voor wat ze zijn om inhoudelijk in te kunnen gaan op de toekomstige maatschappelijke implicaties van AR. Alternatieve scenario's voor AR werden gepresenteerd als tegenwicht bij de aarzelingen van dit moment. Het debat verliep kritisch en zeer levendig, er werden interessante nieuwe verbanden gelegd, bijvoorbeeld over de juridische aspecten van AR.

AUGMENTED SOCIETY – WORKSHOP

Datum: 17 mei, 11.00–18.00 uur
 18 May, 11.00–18.00 uur
 Locatie: V2_Groundfloor, Eendrachtsstraat 10, Rotterdam
 Kunstenaars: Jan Klug, Oliver Otten, Keiichi Matsuda

URL: <http://deaf.nl/program/modules/workshop-augmented-Society>

Het doel van deze workshop was om (door middel van video) distopische en utopische visies op Augmented reality (AR) zichtbaar te maken. De eerste ochtend van de workshop werden concepten ontwikkeld, waarna deze vertaald werden in storyboards voor video-opnames. Op de tweede dag van de workshop werden opnames gemaakt, waarna een groot deel van de dag werd besteed aan post-productie. Het aantal deelnemers was niet erg hoog, maar alle deelnemers waren wel erg betrokken bij het onderwerp. De meeste deelnemers waren (jonge) mediakunstenaars, maar er waren ook een aantal professionals, voornamelijk reclamemakers. Er zijn drie video's gemaakt die online staan: <http://www.v2.nl/events/augmented-society-workshop>

AUGMENTED SOCIETY – MEET THE SCENE

Datum: 19 mei, 17.00–19.00 uur
Locatie: Post, Coolingsingel 42, Rotterdam
Gasten: AR Lab van TU Delft, Layar, Jan Klug, Oliver Otten, Keiichi Matsuda, Julian Oliver, Mark Shepard, Mireille Hildebrandt, Christian van 't Hof
URL: <http://deaf.nl/program/modules/meet-the-scene-Augmented-society>

De *Meet the Scene's* boden bezoekers de gelegenheid om na afloop van ieder debat te netwerken, door de deelnemers aan het debat te ontmoeten of aan te schuiven bij een aantal belangrijke vertegenwoordigers van het veld om van gedachten te wisselen over het discussiestuk dat ze meegebrachten.

6.0 PERFORMANCE

Het performance programma van DEAF bestond uit

- zes theater voorstellingen van CREW – *Terra Nova* – i.s.m. De Rotterdamse Schouwburg,
- een filmprogramma i.s.m. WORM,
- vier nachten muziek en beeld i.s.m. 4 partners: V2_, TodaysArt, REWIRE en WORM.

Met 29 artiesten en collectieven uit binnen- en buitenland heeft het programma een breed spectrum aan elektronische muziek, theater en film laten zien op twee verschillende locaties in Rotterdam.

Een van de doelstellingen van het festival, om samen te werken met andere partijen uit de eCultuursector en andere sectoren kwam in dit performanceprogramma sterk tot uitdrukking. Het project *Terra Nova* was tevens een Europese samenwerking met het Kaai theater in Brussel, Gaité Lyrique uit Parijs, Steirischer Herbst uit Oostenrijk en de Rotterdamse Schouwburg. Deze productie was afgelopen jaar te zien op enkele van de grote Europese theaterfestivals.

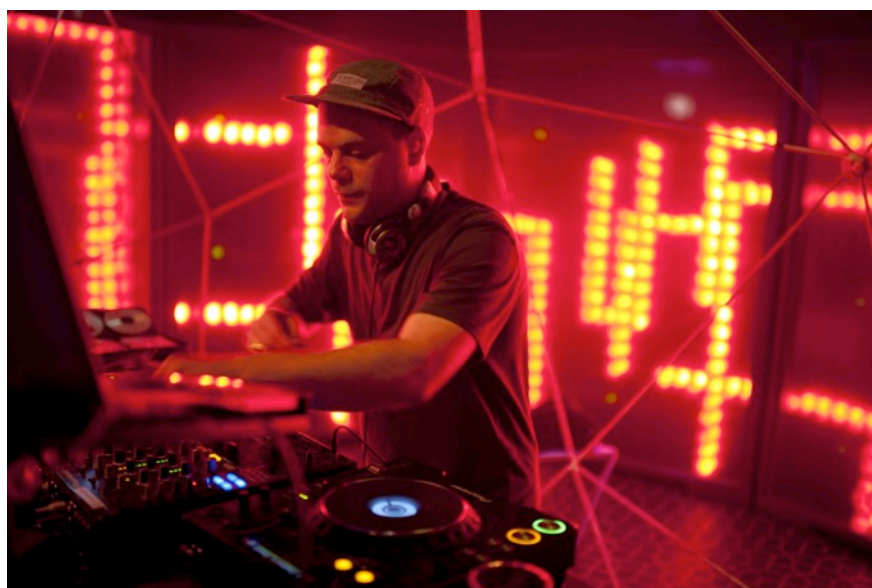
Projecties op POST

Iedere festivalavond werd de DEAF-hoofdlocatie, het voormalig Postkantoor, verlicht in de festivalkleuren.

6.1 MUZIEKPROGRAMMA

DEAF & TodaysArt: Opening Night

Datum: 16 mei, 22.00–03.00 uur
Locatie: WORM, Rotterdam
Artiesten: Coco Bryce (NL), Ruwe Data (NL),
Egypttrixx (CND), Tom Laan (NL)
Partner: TodaysArt, Den Haag
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/opening-night>

Zowel op de 16e als op de 19e mei werd samengewerkt met het TodaysArt festival uit Den Haag. Deze samenwerking was inhoudelijk alsook wat betreft marketing en publiciteit.

Muzikanten

Coco Bryce (Y. Bego) is een producer en DJ, label-eigenaar (Myor) en een muzikale omnivoor.

<http://soundcloud.com/cocobrycebeats>

Ruwe Data zijn stijl komt voort uit de underground techno/acid-scene en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld naar op bas-gefocusste stijlen, zoals dub step, UK Funky, abstracte hiphop en booty.

<http://soundcloud.com/ruwedata>

Egyptrixx speelde hoekige beats met een verschuivend evenwicht tussen melodisch, dissonant en meeslepend.

<http://egyptrixx.net/>

Tom Laan is een media-ontwerper en muziekproducent uit Den Haag. Hij beperkt zich niet tot één type media en verkent en combineert graag de snijvlakken tussen interactie ontwerp, grafisch ontwerp, bewegend beeld en muziek natuurlijk.

<http://tomlaan.nl/>

DEAF & WORM: Clubnight

Datum: 17 mei, 21.00–03.00 uur
Locatie: WORM, Rotterdam
Artiesten: Carter Tanton (USA), Lower Dens (USA), TokTek (NL), Afrobot (NL)
Partner: WORM, Rotterdam
Guest curator: Sascha Roth
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/deaf-clubnight>

Met WORM en gastcurator Sascha Roth werd het volgende programma samengesteld:

Carter Tantons. Na het uiteenvallen van de band speelde Carter gitaar bij Marissa Nadler, maakte lange tournees en nam ten slotte haar onlangs verschenen album Marissa Nadler op, waarvoor hij ook de arrangementen verzorgde.

<http://www.myspace.com/lolaburrow>

De muziek van Lower Dens uit Baltimore bestond uit warme gitaarpluis, basgolven, Jana Hunters intrigerende, verschroeiende stemgeluid en hardnekkige drumdreunen.

<http://lowerdens.com/>

De Nederlandse muzikant en beeldend kunstenaar Tom Verbruggen, aka TokTek, trad op met zijn zelfontworpen elektronische instrumenten. Deze instrumenten maken zijn muziek uniek en stellen hem in staat om live te improviseren met behulp van een joystick, het belangrijkste onderdeel van zijn live-instrumentarium.

<http://www.toktek.org/>

Afrobot (Roeland Otten) is een ontwerper en DJ/albumverzamelaar. Hij begon in de illegale Nederlandse acid-scene als DJ Roeland303, maar sinds eind jaren '90 wijdt hij zich aan de roots en toekomst van de elektronische dansmuziek.

<http://www.myspace.com/djafrobot>

DEAF & REWIRE: Clubnight

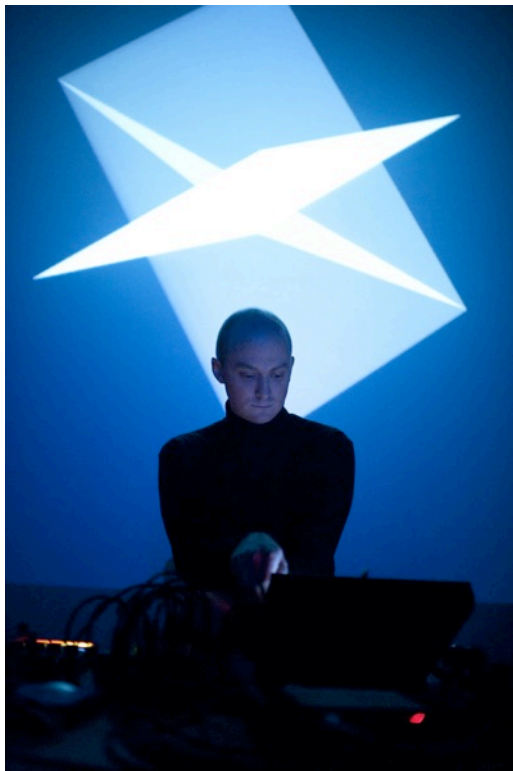
Datum: 18 mei, 23.00–04.00 uur

Locatie: WORM, Rotterdam

Artiesten: Torus (NL), Kangding Ray (DE), Kuedo (UK), ItalTek (UK), Lowman (NL), Filosofische Stilte (NL), Eclectro Dj's (NL)

Partner: REWIRE Festival, Den Haag

URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/deaf2012-clubnight-may-18>

Deze avond werd samengesteld in samenwerking met het REWIRE-festival uit Den Haag. Met REWIRE is zowel inhoudelijk als promotioneel samengewerkt op dezelfde wijze als met TodaysArt. Vooral de kennis en contacten binnen de elektronische muziek-scene die REWIRE inbracht zijn essentieel gebleken voor het succes van deze avond.

Torus (de achttienjarige Joeri Woudstra, ook bekend als Deadstokdonut) geldt als enorm talent en trekt de aandacht met zijn sterke, op de LA coast-gelijkende, beats. <http://soundcloud.com/torvs>

Kanding Ray ontwikkelde zich als gitarist en drummer in bands die noiserock en jazz speelden, kocht toen een sampler en ging elektronische muziek maken.

<http://www.kangdingray.com/>

Kuedo geldt inmiddels als een gevestigde naam die momenteel in alle hoeken van de wereld optreedt en zich laat gelden op gerenommeerde labels als Planet Mu.

<http://www.planet.mu/artists/kuedo>

Ital Tek is Alan Myson uit Brighton. Sinds hij in 2007 op de dub step-scene doorbrak met zijn EP Blood Line (Planet MU Records) heeft hij succes gehad met internationale tournees en een heel legioen aan fans om zich heen verzameld.

<http://www.myspace.com/italtekmusic>

Lowman is grafisch ontwerper en initiatiefnemer van de beat-lovers nacht Drop.

<http://www.hellowman.nl>

Filosofische Stilte is Luuk Graham, half Nederlands, half Surinaams, slechts achttien jaar oud en woonachtig in Nederland.

<http://soundcloud.com/filosofischestilte/>

Tijdens deze avond is nauw samengewerkt met het Eclectro collectief dat via de website [eclectro.nl](http://www.eclectro.nl) previews en recensies van hedendaagse elektronische muziek en festivals schrijft. Zij hebben de avond in de foyer van WORM samen met Lowman, Filosofische Stilte muzikaal ingevuld.

<http://www.eclectro.nl/>

DEAF & TodaysArt: 30Y V2_

Datum: 19 mei, 23.00–05.00 uur
Locatie: WORM, Rotterdam
Artiesten: The Sight Below (USA), Conforce (NL), Jimmy Edgar (USA), D44N (NL), Marcel Haug (NL), Pierre Bastien (FR), Edwin van der Heide (NL), Noorderlicht 010 (NL)
Partner: TodaysArt, Den Haag
URL: http://www.deaf.nl/program/modules/30y-v2_

Tijdens deze avond, waarin niet alleen werd samengewerkt met TodaysArt, maar ook met V2_ in het kader van het dertig-jarige bestaan van deze organisatie, werd de inpandige deur tussen V2_ en WORM opengezet voor de optredens van Pierre Bastien en Edwin van der Heide, het verbinden van deze twee ruimten maakte het mogelijk zeer verschillende programmaonderdelen parallel te presenteren. Dit leverde een verrassende setting op die voor beleving van deze avond in zijn geheel erg goed uitpakte.

The Sight Below is Rafael Anton Irisarri, die bekend staat om zijn post-minimalistische, drone en ambientmuziek en textural electronics-muziek verkent.

<http://ghostly.com/artists/the-sight-below/>

De Nederlandse producent Conforce verbindt vroege Detroit met Berlijnse dub-techno: korrelige, ruimtelijke beats met flarden donkere, atmosferische elektronica.

<http://soundcloud.com/conforce>

Jimmy Edgar groeide op in Detroit en werd daar al vroeg al muzikant beïnvloed door jazz, funk, en R&B. In de afgelopen tien jaar drong hij door tot de voorhoede van de elektronische muziek met experimentele albums op onder meer Warp, Citinite, Isophlux.
<http://jimmyedgar.com/>

D44N speelde in de jaren '90 house en junglemuziek.
<http://www.myspace.com/charlygallus>

Haug deed veel ervaring op als programmeur bij verschillende muziekzalen, en produceerde en organiseerde meerdere muziek- en comedyfestivals. <http://www.artisticvice.nl/>
Pierre Bastien bouwde zijn eerste muziekmachine in 1973. In de tien jaar daarna componeerde hij voor dansgezelschappen, speelde met Pascal Comelade en werkte ondertussen noest verder aan zijn mechanische orkest. Een betoverend mooie performance.
<http://www.pierrebastien.com/>

Als cadeau aan V2_ voor haar dertig-jarig bestaan voerde Edwin van der Heide, een Nederlandse kunstenaar en onderzoeker op het gebied van geluid, ruimte en interactie, een unieke performance uit die door middel van echo's de ruimte van V2_ probeerde te benaderen.
<http://www.evdh.net/>

Noorderlicht010 is een tweejaarlijks kunstfestival dat een podium biedt aan kunstenaars, muzikanten en theatermakers die met licht werken. Het resultaat varieert van projectiewerk tot interactieve lichtinstallaties en lasers.
Dit team bestond uit: David Louf, Marco Broeders (Co2RO), Egied Simons en Paul van Wees.
<http://www.noorderlicht010.nl/>

6.2 IMMERSIEF THEATER

CREW: TERRA NOVA

Datum: 18–20 mei 2012
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/crew-terra-nova>

Terra Nova is een theater- annex kunstproject, een combinatie van een theateruitvoering, een visueel experiment en een onderdompelend avontuur. Vijfenvijftig bezoekers per voorstelling worden door een verteller door verschillende werelden gevoerd, waarbij het publiek van de ene scène in de andere komt: van de Zuidpool naar een hospitaal, of naar een vergeten fabriekscomplex. Hoe onze hersenen een beeld over de realiteit construeren, via prikkels die onze zintuigen krijgen, is het centrale thema van de voorstelling. Het dagboek van F. Scott over zijn dramatisch verlopen Zuidpoolexpeditie wordt als verhaallijn gebruikt voor deze voorstelling. Door de combinatie van VR en fysieke decors raakte het publiek regelmatig verward of was even de weg kwijt.

CREW is een gezelschap dat werkt op de grens van kunst en wetenschap, van performancekunst en nieuwe technologie. Het concept van *Terra Nova* is ontwikkeld door multimediamkunstenaar Eric Joris. De tekst is geschreven door de Vlaamse schrijver, scenarist en dichter Peter Verhelst en wordt uitgesproken door acteur Robby Cleiren. De regie is in handen van Eric Joris en acteur/regisseur Stef De Paepe.

6.3 FILM

Rohfilm & Material Film

Datum: 18 mei 2012, 19.00–21.00 uur
Locatie: WORM, Rotterdam
Partner: WORM, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/film-rohfilm-by-birgit-wilhelm-hein-materialfilm-by-wilhelm-hein-may-18>

Binnen het filmprogramma presenteerde V2_ in samenwerking met WORM een programma gericht op de materialiteit van film. In dit programma stond het werk van Wilhelm Hein centraal, een levende legende binnen de experimentele film, beroemd en berucht om zijn gebruik van beschadigde film en filmresiduen. Naast de vertoning van zijn klassiekers *Rohfilm* (1968) en *Material Film* (1976) slaagde DEAF2012 er – met hulp van het Goethe Instituut – in om Hein zelf naar Rotterdam te halen om zijn werk toe te lichten. Om de vertoning mogelijk te maken werden de oude projectoren van het oude LantarenVenster ingezet; deze waren sinds LantarenVenster's vertrek uit het pand niet meer gebruikt. De films van Hein werden van een soundtrack voorzien door de Rotterdamse geluidskunstenaar Roel Meelkop.

Rohfilm Birgit en Wilhelm Hein – BRD 1968, 16 mm, 22 min

Rohfilm is een montage van zeer korte beeldsequenties met een extreem reductionistisch karakter die een pure materiaal-esthetiek oplevert.

Material Film Wilhelm Hein – BRD 1976, 35 mm, 35 min

“Man Ray’s artistic inhibitions are pushed aside, giving rise to a purely anarchic material film.”

Wilhelm Hein

7.0 SPOTLIGHTS

De Spotlights waren korte presentatieprogramma's waarin actuele thema's in kunst en samenleving centraal stonden, ze zorgden voor opvallende dwarsverbanden tussen gasten en thema's binnen het DEAF-programma. Zo werd bijvoorbeeld een thema als de economische crisis verbonden aan een concept als *vital beauty* en werd ons een blik gegund achter de schermen van de voorstelling *Terra Nova* van Crew. Het doel van de Spotlights was de verschillende onderwerpen van DEAF vanuit een nieuw standpunt te bekijken en te verdiepen.

URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlights>

7.1 SPOTLIGHT – CURATOR'S CONVERSATION

Datum: 17 mei 2012, 12.00–13.00
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Kunstenaars/Sprekers: Michelle Kasprzak (V2_), Kitty Leering (PICNIC), Ine Gever (Ja Natuurlijk), Carine Le Malet (Cube Festival), Stephanie Fraysse-Ripert (Cube Festival)
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlights-1>

De *Curator's Conversation* leverde een dynamische conversatie op onder leiding van Michelle Kasprzak co-curator van DEAF2012. Curators van drie vooraanstaande evenementen gaven een kijkje in hun agenda met als onderwerp de relatie tussen mediakunst en innovatie. De keuzes voor de thema's van het Cube Festival (Parijs), Ja Natuurlijk (Den Haag) en PICNIC (Amsterdam) werden vergeleken en bediscussieerd. Wat vooral duidelijk werd is dat alle curators lijden onder de tirannie van het 'nieuwe' dat van buitenaf wordt opgelegd.

7.2 SPOTLIGHT – IT'S THE CRISIS, STUPID!

Datum: 17 mei 2012, 14.00–16.00
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Artists/Speakers: Vincente Matallana, Georgios Papadopoulos, Tatiana Bazzichelli, Saul Albert, Christian Ulrik Andersen, Geoff Cox, Soren Pold, Christophe Bruno
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-its-the-crisis-stupid-may-17>

In deze paneldiscussie werd ingegaan op het verleden, heden en de toekomst van kunst in relatie tot de stagnerende economie en de crisis die diepe sporen nalaat in de kunstproductie. De panelleden spraken over nieuwe kansen en alternatieven voor het huidige systeem. Het was een verkenningstocht door de tijd met een aanzet voor nieuwe inkomstmodellen voor de toekomst.

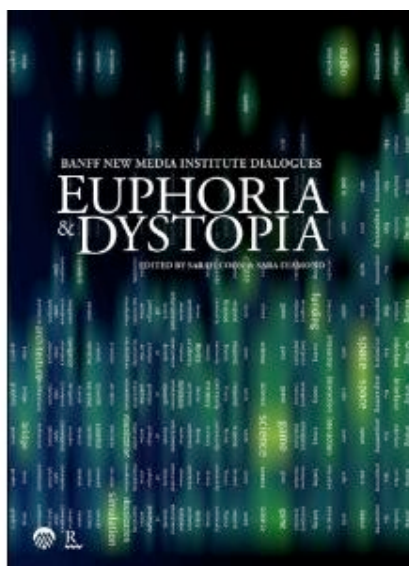

7.3 SPOTLIGHT – EUPHORIA AND DYSTOPIA BOOK PRESENTATION

Datum: 17 mei 2012, 17.00–19.00
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Artists/Speakers: Sarah Cook
URL: <http://deaf.nl/program/modules/spotlight-euphoria-and-dystopia-book-presentation-may-17>

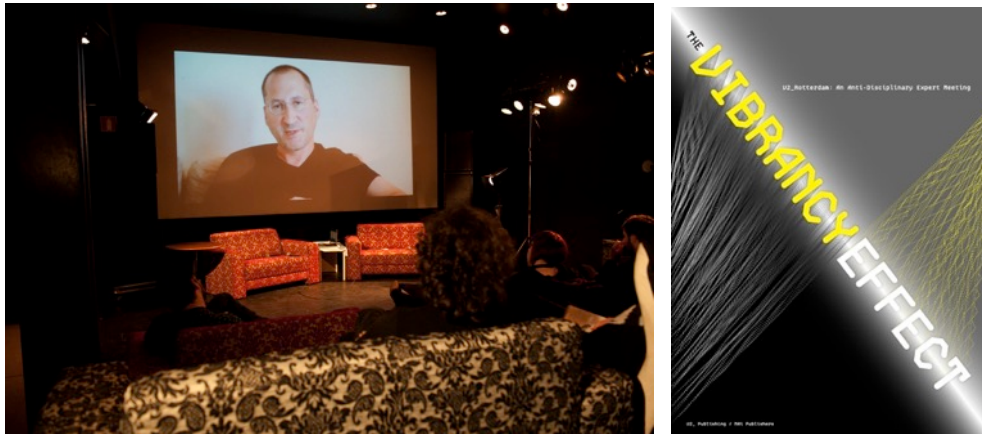
Boekpresentatie van Sarah Cook.

In haar boek *Euphoria & Dystopia* beschrijft Sarah Cook de opkomst van de digitale mediakunst en -industrie aan de hand van tien jaar (1995–2005) via de geschiedenis van het Banff New Media Institute in Canada. Een zeer interessante studie naar de relatief korte geschiedenis van de mediakunst.

7.4 SPOTLIGHT – THE VIBRANCY EFFECT E-BOOK PRESENTATION

Datum: 18 mei 2012, 12.00–13.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Speaker: Harry Smoak
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-the-vibrancy-effect-ebook-may-18>

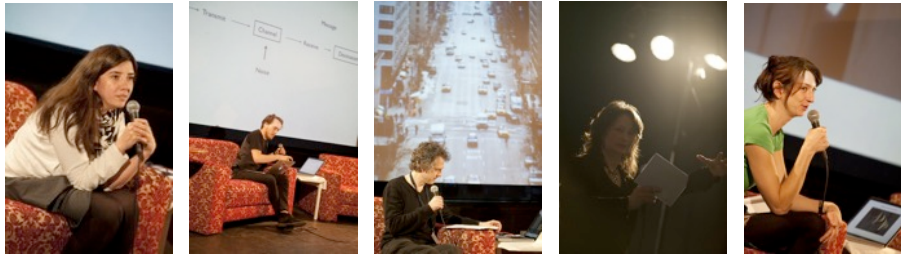
Het e-book *The Vibrancy Effect* bundelt de uitkomst van een expertmeeting bij V2_ (april 2011) over het fundamentele verschil tussen wat we het levende en niet-levende in onze wereld benoemen en of dit onderscheid een niet veel te beperkte kijk op de wereld is. Dit onderscheid kent een lange geschiedenis vanuit de wetenschap en het modernisme en staat momenteel onder druk. Chris Salter presenteerde het e-book vanuit Perth in Australië, waarna Harry Smoak het publiek meenam op zoek naar het *Vibrancy Effect* (de werkingskracht van alles levende en niet-levende) via bijdragen aan het boek met onder andere Andrew Pikkerig, Timothy Lenoir, Tang Duff, Arjen Mulder, Sundar Sarukkai, Dmitry Gelfand, en Evelina Domnitch. De presentatie gaf een helder overzicht van de intenties en uitkomsten van de expertmeeting en liet zien hoe de nieuwe mogelijkheden die e-Books bieden, om video documentatie te integreren in digitale publicaties, zich perfect lenen om de uitkomsten van een dergelijke meeting te ontsluiten.

7.5 SPOTLIGHT – OPEN_PITCH

Datum: 18 mei 2012, 14.00–16.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Jury: Sarah Cook, Mark Shepard, Marnix de Nijs
Deelnemers: Francesco Quarta Colosso, Lieselot IJsendoorn, Jeff Mann, Tina Tonagel, Millie Chen, Ebru Kurbak
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-open-pitch-may-18>

V2_Lab organiseert elk jaar een internationaal residency-programma voor kunstenaars om nieuwe projecten te realiseren in samenwerking met de technisch ontwikkelaars, project managers en curators van V2_. De open_pitch was een event waar kunstenaars hun projecten konden voorstellen aan een professionele jury. De opdracht van de jury was om één project te selecteren voor een V2_Lab-residency. De kandidaten konden zich online aanmelden met hun projectvoorstel in de vorm van een korte video. Na de voorselectie werden zes kunstenaars uitgenodigd om hun project tijdens DEAF 2012 te komen pitchten.

De opzet van de open_pitch was om nieuwe interessante projectvoorstellen te werven, de kunstenaars de kans te geven hun plannen te komen pitchen voor de jury en de selectieprocedure open te stellen voor de bezoekers van het festival. Het project van de Oostenrijkse Ebru Kurbak werd gehonoreerd en gaat van start in het najaar 2012.

7.6 SPOTLIGHT – BEYOND BOOK PRESENTATION AND MEDIA LAB COLLABORATIONS

Datum: 18 mei 2012, 17.00–19.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Artists/Speakers: Angela Plohman (Baltan Laboratories, NL), Boris Debackere (V2_Lab, NL), Melinda Sipos (Kitchen Budapest, HU), Annet Dekker en Annette Wolfsburger (NIMk, NL), Gisela Domschke (Media artist and curator, BR)

URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-beyond-data-book-launch-book-presentation-may-18>

De recente samenwerkingen tussen internationale labs stond in deze Spotlight centraal. Aan de hand van project presentaties werden verschillende manieren belicht om nieuwe vormen van samenwerking te ontwikkelen en kennis uit te wisselen met als doel organisatorische duurzaamheid en groei te bevorderen voor en tussen de Labs.

Vier voorbeeldprojecten stonden centraal:

- het project *Beyond Data* van Baltan Laboratories (NL) en Kitchen Boedapest (H);
- *Naked On Pluto* van Dave Griffiths (NO), Aymeric Mansoux en Marloes de Valk (NL/ES), gemaakt tijdens een co-residentie bij NIMk, Baltan Laboratories en Piksel Festival;
- het project *Protei* van Open_Sailing (J/FR), ondersteund door V2_Lab;
- en de mobiele medialab-residentie, een samenwerking tussen NIMk en Vivo ARTE.MOV in Brazilië.

7.7 SPOTLIGHT – LOSING REFERENCES IN ORDER TO REACH BEAUTY

Datum: 19 mei 2012, 14.00–17.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Artists/Speakers: Pieter T'jonck (BE), Eric Joris BE), Johannes Goebel (US), Chiel Kattenbelt (BE)
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-behind-the-scenes-of-terra-nova-with-crew-may-19>

Een ontmoeting met de leden van CREW die in een panel van experts de centrale thema's van hun avantgardistische onderdompelende theatervoorstelling Terra Nova contextualiseren.

Dit panel was een ideale manier om als publiek een kijkje te nemen achter de schermen van deze multimedia-voorstelling. Het was een reflectie op de achterliggende concepten zoals immersie en het hanteren van innovatieve technieken in het theatermaken van de toekomst. Hierdoor kon het publiek een beter inzicht krijgen in hoe een voorstelling van CREW tot stand komt.

7.8 SPOTLIGHT – A NEW FORM OF BEAUTY

Datum: 19 mei 2012, 18.30–19.30 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Artists/Speakers: Josephine Bosma
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/spotlight-a-new-form-of-beauty-may-19>

Josephine Bosma, auteur van *Nettitudes: Let's Talk Net Art* sprak over de moeilijkheid van het visualiseren van schoonheid van netwerken. Bosma nam het publiek mee door de recente geschiedenis van onlinekunst en schein haar licht over de toekomst. Daarbij switchend tussen netwerk infrastructuur en onlinekunstprojecten. Een betrokken publiek zorgde voor een levendige vragenronde aan het slot van de presentatie.

8.0 OPEN_STAGE

Het Open_Stage programma bood partners en collega instellingen de mogelijkheid om zichzelf binnen DEAF2012 te manifesteren door een programma dat men zelf had samengesteld te presenteren. Zo presenteerde NIMk zich middels verschillende workshops in hun mobiele venue “Planet M” op het plein van POST, de hoofdlocatie van DEAF2012. Daarnaast organiseerde Virtueel Platform een dag voor media labs en presenteerde het Soundtrack Festival een programma rond de software tool Watch That Sound. De Open_Stage events betroffen specifieke doelgroepen en de eigen achterban van de instellingen bij DEAF2012 die anderzijds niet noodzakelijk door het festival zouden zijn bereikt. Daarnaast bood dit programma de mogelijkheid aan partners om zich te profileren richting het DEAF publiek.

URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/pen-stage-events>

8.1 OPEN_STAGE Planet M

Datum: 17–20 mei 2012
Locatie: Tent op het Post voorplein (Coolsingel)
Samenwerking met: NIMk
Workshop leiders: Esther Polak, Ivar van Bekkum, Sander Veenhof
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/open-stage-event-nimk-presents-planet-m>

Het Nederlands Instituut voor Mediakunst (NIMk) presenteerde tijdens het DEAF-festival Planet M, hun gloednieuwe mobiele infrastructuur voor mediakunst. De tent annex trailer stond opgesteld op het plein voor het voormalig postkantoor aan de Coolsingel. Voor DEAF2012 werd Planet M, uitgerust met video-installaties uit de NIMk-collectie en werden er workshops en

presentaties gehouden die op een speelse manier de laatste ontwikkelingen op het gebied van Augmented- en Mixed Reality lieten zien.

Op alle festivaldagen bood 'DEAF-educatie' in samenwerking met NIMk een laagdrempelig (workshop)programma tijdens het Planet M Open Stage Event. Zeer populair was de workshop Vibrobots waarin kinderen vanaf acht jaar kleine bewegende robots knutselden. (Niet alleen kinderen maakten hiervan gebruik). In de workshop Geotales konden kinderen op basis van GPS systemen een tekening maken door bepaalde vormen te lopen.

8.2 OPEN_STAGE VIRTUEEL PLATFORM LAB DAY

Datum: 18 mei 2012, 12.00–14.00 uur
Locatie: Post
Collaboratie met: Virtueel Platform
Speakers/Guests: verschillen landelijke fondsen, waaronder Janny Rodermond namens het Stimuleringsfonds voor Architectuur, Design en E-cultuur.
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/open-stage-event-virtueel-platform-book-presentation>

Virtueel Platform organiseerde een ontmoeting van en voor de Nederlandse medialabs. Nederland kent meer dan vijftig van deze organisaties die kritisch en creatief onderzoek doen naar de relatie tussen technologie en samenleving. De medialabs wisselden plannen uit voor het komende jaar en konden netwerken op deze bijeenkomst waar meer dan 140 bezoekers aanwezig waren. Het VP presenteerde haar nieuwe publicatie over de Nederlandse medialabs.

De fondsen waaronder het Mediafonds en het SfA presenteerden hun ondersteuningsprogramma's en gingen in op het toekomstige beleid in Nederland op het gebied van eCultuur, Vormgeving en Architectuur. Het samenbrengen van de verschillende medialabs in Nederland is van grote waarde om ervaring en toekomstplannen uit te wisselen onderling. Het is een ideaal moment om nieuwe partners in het veld te leren kennen en samenwerkingen op te starten.

8.3 OPEN_STAGE SOUND TRACK FESTIVAL PRESENTS WATCH THAT SOUND

Datum: 18 mei 2012, 21.00–23.00 uur
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Collaboratie met: Sound Track Festival, Jacques van de Veerdonk, V2_Lab
Artists: Matthijs Kieboom, Martijn Schimmer (film composers), Taras van de Voorde (DJ), Jasper Zuidervaart (muziek producer en drummer), Jacques van de Veerdonk
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/open-stage-event-sound-track-festival-presents-watch-that-sound>

In het kader van het Sound Track Festival presenteert Watch That Sound haar nieuwe sound design-softwarepakket waarmee op een eenvoudige en directe wijze een korte film voorzien kan worden van een soundtrack. Deze applicatie werd ontworpen in samenwerking met V2_Lab en richt zich op jongeren. Matthijs Kieboom en Martijn Schimmer (filmcomponisten), Taras van de Voorde (DJ), Jasper Zuidervaart (drummer/muziekproducent) en Jacques van de Veerdonk gingen live met de tool aan de slag en demonstreerden de verschillende mogelijkheden van de software. Het Sound Track Festival met workshops als satelliet event van DEAF, en de presentatie van de ontwikkelde software trokken zeer veel publiek en lieten zien dat de software toolkit al breed wordt ingezet op scholen en bij instellingen.

9.0 SATELLIET PROGRAMMA

Binnen het satelliet programma werden samenwerkingsverbanden aangegaan met verschillende partners in de stad. Deze partners werden geselecteerd op basis van reeds geplande activiteiten die raakte aan de thematiek van DEAF2012, zoals Secret Garden / De Geheime Tuin bij TENT en CBK, of werden uitgenodigd om speciale activiteiten te ontwikkelen en gebruik te maken van het aanwezige internationale publiek in Rotterdam. Naast Tent waren ook BLAAK10 en Galerie Iris Cornelis onderdeel van het satelliet programma. Via het satellietprogramma konden de bezoekers van DEAF2012 andere instellingen in Rotterdam ontdekken. URL:
<http://www.deaf.nl/program/modules/satellite-program>

9.1 SATELLIET De Geheime Tuin

Datum: 05 april–03 juni 2012, 12.00–17.00 uur
Locatie: CBK, Nieuwe Binnenweg 75, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/geheime-tuin-cbk>
www.cbkrotterdam.nl

De tentoonstelling De Geheime Tuin bij het CBK Rotterdam lag perfect in de looproute tussen de twee hoofd locaties van DEAF2012 (POST en Gouverne). Veel bezoekers van DEAF brachten ook een bezoek aan het CBK, vooral ook omdat een van de workshops (Decompiculture) in de ruimte van het CBK plaatsvond.

9.2 SATELLIET Secret Garden

Datum: 05 april–03 juni 2012, 11.00–18.00 uur
Locatie: Tent, Witte de Withstraat 50, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/secret-garden>
www.tentplaza.nl

9.3 SATELLIET Transporting Studio to the Brain

Datum: 16–20 mei, 12.00–18.00 uur
Locatie: Galerie Iris Cornelis
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/Transporting-Studio-to-the-Brain>
www.iriscornelis.com

Iris Cornelis presenteerde haar programma in de voormalige MK-galerie die gevestigd was aan de Witte de Withstraat. Daar was in de avonden het werk van kunstenaars Wineke Gartz te zien, die speciaal voor DEAF met projecties een site-specific werk, *Transporting Studio to the Brain*, presenteerde.

9.4 SATELLIET Double Talk – Willem de Kooning Alumni Expositie

Datum: 27 april–20 mei 2012
Locatie: Blaak10
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/double-take-2013-willem-de-kooning-alumni-exhibition>
www.extra.wdka.nl/blaak10

De samenwerking met BLAAK10 was zeer succesvol omdat het een grote groep studenten en alumni van de Willem de Kooning academie aan DEAF2012 verbond. De inrichting van de expositie was onderdeel van het minor-programma van CrossLab 'Exhibition Design' waar V2_ regelmatig in participeert.

9.5 SATELLIET Open Dans

Datum: 18-20 mei 2012
Locatie: MiniMall onder het oude Hofplein station, Rotterdam
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/open-dans>
www.opendans.nl

Dans en mediakunst lijken op het eerste gezicht ver uit elkaar te liggen maar de programmeur van Open Dans Jan Misker is tevens werkzaam voor V2_Lab en DEAF. Zowel DEAF als Open Dans worden gekenmerkt door haar experimentele karakter. Open Dans toonde gelijktijdig met DEAF voorstellingen en andere dans gerelateerde kunst, gemaakt door jonge Rotterdamse makers. Open Dans laat geen gevestigde producties zien, maar juist vernieuwende en verrassende dansvoorstellingen.

9.6 SATELLIET Sound Track Festival

Datum: 13 mei- 1 juni 2012
Locatie: Lantaren Venster, Rotterdam
URL: <http://deaf.nl/program/modules/sound-track-festival>
www.watchthatsound.nl/sound-track-festival

Tussen 15 mei en 1 juni organiseerde Watch That Sound samen met LantarenVenster het tweede Sound Track Festival. Het project waarvan V2_ partner is was onderdeel van het DEAF educatieprogramma en werd deels als een zelfstandig festival gepresenteerd. Documentairemaker Mike Redman opende het festival met de première van zijn nieuwe film *Sample Not for Sale*. Op 18 mei presenteerde het festival zich binnen de context van DEAF (zie Open Stage Event) en op 1 juni werd er feestelijk afgesloten met de Final Bounce Night, een soundtrack/sample battle en een concert van Gery Mendes.

10.0 EDUCATIE - PROGRAMMA

Educatie was, net als bij eerdere DEAF-edities, een essentieel onderdeel van het programma. DEAF-educatie 2012 liet jongeren op aansprekende en actieve wijze kennis maken met de ontwikkelingen in kunst, technologie en samenleving, zoals die belicht worden tijdens DEAF. Sandra Touw werd als curator aangetrokken om dit onderdeel van DEAF te ontwikkelen.

Data en locaties:

Festivalprogramma educatie: 17 t/m 20 mei 2012 PlanetM (Coolsingel voor POST)

Expo tours onderwijs: 17 mei t/m 1 juni POST (expo)

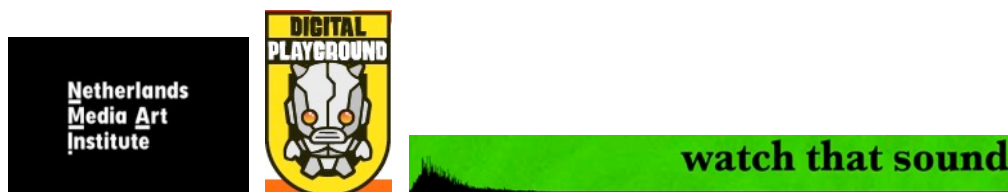
Onderwijsworkshops: 21 mei t/m 1 juni (POST) en Digital Playground

Soundtrackfestival: 15 mei t/m 1 juni LantarenVenster en Gouvernestraat.

URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/deaf-2012-education-program>

Partners:

- NIMk (PlanetM en onderwijsworkshops)
- Digital Playground (onderwijsworkshops)
- Soundtrackfestival/ Watch That Sound

Deelnemers:

- Festivalprogramma educatie:
487 bezoekers
214 deelnemers workshops
- Expo tours
1084 deelnemers
- Onderwijsworkshops
331 deelnemers
- Soundtrackfestival:
1261 deelnemers workshops/ labs
828 bezoekers

Totaal namen zo 4205 personen deel aan het educatieprogramma.

Onderwijsprogramma

Voor leerlingen en studenten in het voortgezet onderwijs, MBO, HBO en WO bood DEAF-educatie een programma rondom de DEAF-tentoonstelling in het voormalig postkantoor aan de Coolsingel. Tijdens een rondleiding kregen deelnemers een unieke introductie op de kunstwerken en op het thema van de expo: *The Power of Things*. Aansluitend aan de rondleidingen bood DEAF-educatie verschillende workshops in samenwerking met het NIMk en Digital Playground. De deelnemers kregen opdrachten en werden actief betrokken in het programma.

Planet M Open Stage Event

Op alle festivaldagen bood DEAF-educatie in samenwerking met het NIMk (Nederlands Instituut voor Mediakunst) een uitgebreid en toegankelijk (workshop)programma tijdens het Planet M Open Stage Event. Bezoekers van Planet M en deelnemers aan de workshops zien wat mediakunst is en hoe kunst en nieuwe technologieën elkaar beïnvloeden.

Een programma voor het algemeen publiek van 8 jaar en ouder.

Soundtrackfestival

Het Soundtrackfestival is een bundeling van workshops en performances waarbij deelnemers kennismaken en aan de slag gaan met nieuwe ontwikkelingen in geluid, sounddesign, live muziek en beeld. Het festival is een bruisend evenement waarbij het actief deelnemen en creëren centraal staan. Een samenwerking van initiator en organisator Watch That Sound met SKVR, Codarts, Willem de Kooning Academie, Hiphophuis Rotterdam en DEAF.

Het festival vond plaats van 15 mei t/m 1 juni. Een voorbereidend programma op de Willem de Kooning Academie en het Rotterdams Conservatorium (Codarts) vond plaats tussen januari en mei.

Doelgroep: kinderen 8–13 jaar, leerlingen VMBO en jongeren van 16–25 jaar.

EDUCATIE Reflectie

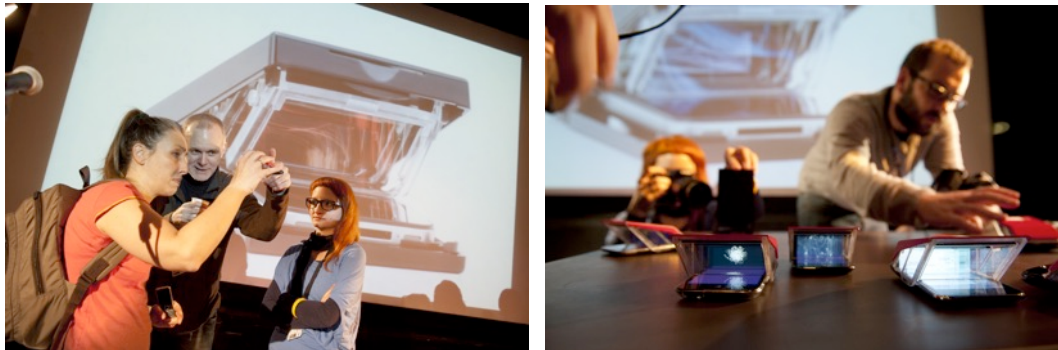
DEAF vindt het van belang dat ook kinderen en jongeren (waaronder de toekomstige professionals) kennis nemen van actuele ontwikkelingen in kunst, technologie en samenleving, zoals die aan de orde kwamen tijdens DEAF. Daarom bood DEAF-educatie een programma aan met de focus op cultuureducatie aan jongeren. Binnen elk programma is zo veel mogelijk een combinatie geboden van inspiratie (door professionele kunst en kunstenaars) en het zelf actief aan de slag gaan. Zoals in workshops Vibrobots, Electronic Jewelry, Digital Playground of bij de Soundtracklabs van het Soundtrackfestival.

De kunst zoals die bij DEAF te zien en te ervaren is wordt niet vaak binnen de kunst- en cultuureducatie op scholen aangereikt. En zeker niet binnen de thematische context waarin deze bij DEAF wordt aangeboden. Wat we opnieuw hebben ervaren is dat, met het aanbieden van een inspirerend en actief programma op het eigen niveau, vrijwel alle deelnemers geïnspireerd en geïnteresseerd raken en juist ervaren dat wat er bij DEAF te zien is meer met jezelf, je omgeving en je eigen toekomst te maken heeft dan je denkt. Voor HBO en WO sloot DEAF en zijn thematiek daarbij in veel gevallen aan op de studieprogramma's en – vakken van de deelnemende studenten en het programma van DEAF educatie kon daarop extra verdieping bieden.

DEAF blijft een unieke gelegenheid in Nederland om een inhoudelijk en inspirerend educatieprogramma te bieden aan veel verschillende onderwijsniveaus.

11.0 PALM TOP THEATER CONTENT PARTY

Datum: 19 mei 2012
Locatie: Gouvernestraat 133, Rotterdam
Sprekers: Alex Adriaansens (NL), Tom Nagae (JP), Maki Ueda (JP/NL), Denise Pakes (NL)
URL: <http://www.deaf.nl/program/modules/open-stage-event-palm-top-theater>

Eind 2012 zal Palm Top Theater verschijnen op de (wereld)markt. Palm Top Theater is een vrolijke analoge interface voor iPhone, iPod Touch en iPad, waarmee gesimuleerde 3D animaties, videoclipps en films te zien zijn. Palm Top Theater presenteert bewegende 3D-beelden in je handpalm, zonder bril of ander extra middelen.

Je smartphone wordt je eigen mini-theater. Palm Top Theater-app richt zich op zowel amateurs als professionals die zelf content voor deze interface kunnen ontwikkelen. Er is al heel wat content gemaakt voor het Palm Top Theater, variërend van video's, muziekclips en animaties tot interactieve werken die gebruikmaken van de sensortechniek van je smartphone.

Alle informatie over hoe je content kunt maken en andere zaken vind je op de website www.palmtoptheater.com.

Deze ochtend was bedoeld voor al degene die mogelijk zelf content willen produceren, ze kregen een introductie op Palm Top Theater en werden zo geïntroduceerd op de PTT community die intussen aan het ontstaan is. PTT kan worden ingezet voor educatie, door filmproducenten, animatie liefhebbers en muziekclipproducenten. Het apparaatje is bedoeld voor een zeer breed publiek dat nieuwe ervaringen op zijn/haar iPhone wil zien.

12.0 MARKETING EN PR

Na een afwezigheid van vijf jaar was het voor de marketing en PR-afdeling een enorme uitdaging DEAF als festival terug op de kaart te zetten. Hoewel we van mening zijn dat we daar in de belangrijkste opzichten in zijn geslaagd, zijn niet alle doelstellingen gerealiseerd. In de maanden voorafgaand aan het festival heeft de organisatie de budgetten naar beneden moeten bijstellen, dit had ook gevolgen voor de marketing en pr. De doelstellingen qua bezoekersaantallen en bereik werden in die fase bijgesteld. De nieuwe gestelde targets (10.000 bezoekers) werden gehaald. Hieronder worden enkele punten uit de marketing en PR van DEAF 2012 geëvalueerd.

Website – www.deaf.nl

- 40.000 bezoekers
- Alle programma-informatie
- Link naar Social media
- Video's en foto's
- Verkoop tickets

De festival website www.deaf.nl werd eind maart gelanceerd. Tussen de release van de website en de slotdag van het festival is de website ruim 40.000 keer bekeken. Tijdens de eerste week van het festival piekte de site met gemiddeld 2.000 bezoekers per dag.

De website bood een uitgebreid overzicht van alle programmaonderdelen, kunstwerken en sprekers. Het ontwerp van de website werd goedgekeurd voordat het totale budget van DEAF bekend was. Doordat dit budget veel lager uitviel werd helaas besloten om het interactieve blokkenschema waarop alle programmaonderdelen gepresenteerd zouden worden niet te ontwikkelen. Hierdoor verloor de website een van zijn belangrijke functies en was de website minder overzichtelijk als gepland.

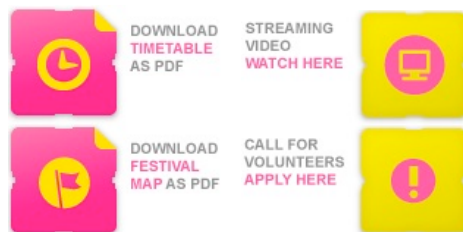
Social Media

- Facebook – <http://www.facebook.com/DutchElectronicArtFestival>
- Twitter – <https://twitter.com/deafdotnl>
- LinkedIn
- Flickr – <http://www.flickr.com/photos/deaf2012/>

Het DEAF-communicatieteam heeft zeer intensief gebruik gemaakt van sociale media om potentieel publiek te bereiken. De sociale media-tools van DEAF moesten vanaf nul worden opgebouwd. In korte tijd slaagde het festival er in om meer de 1000 volgers aan zich te binden via Facebook en 630 volgers via Twitter. Door de Facebook-accounts van TodaysArt, V2_ en DEAF slim in te zetten bereikten de berichten over DEAF2012 in de week voor het festival dagelijks 43.000 gebruikers. Facebook en Twitter vormden de belangrijkste stroom van bezoekers naar de website. De onlinesamenwerking werd door alle partners, in het bijzonder TodaysArt, WORM en Rewire als zeer positief ervaren.

Drukwerk

- Programmablad/catalogus
- Tien verschillende programma flyers
- Educatiekrant
- Posters – A3 en A0
- Programmavouwblad

Het drukwerk voor DEAF2012 bestond ondermeer uit de catalogus van 112 pagina's, een educatiekrant, posters (A0 en A2), vlaggen, banners en verschillende flyers. Het drukwerk werd evenals de website vormgegeven in de huisstijl, ontwikkeld door Bureau Duplex. De catalogus bevatte tweetalige informatie over alle kunstwerken, sprekers en programma-onderdelen. De catalogus was te koop bij de centrale kassa voor twee euro. Gezien de drukkosten en de uitstekende kwaliteit van de catalogus was deze prijs te begrijpen, toch besloten veel mensen de catalogus niet aan te schaffen vanwege deze extra kosten bovenop de toegangsprijs. Veel bezoekers namen het gratis educatiekrantje mee dat eveneens beschrijvingen van de werken bevatte. Sommige internationale bezoekers hadden commentaar op de informatie in de tentoonstelling (ieder werk had een bordje met een korte beschrijving) die uitsluitend Nederlandstalig was. Zij werden door de hosts gewezen op de beschikbare Engelstalige teksten in de catalogus en het gratis krantje.

Zichtbaarheid in de stad

- 200 A0-posters
- Projecten in de openbare ruimte
- Banners op festivallocaties (o.a. Coolsingel)

In de weken voorafgaand en tijdens het festival hingen er 200 A0 posters in de abri's van Rotterdam Festivals. Samen met de banieren, die de ingang van elke festival locatie markeerden leidde dit tot een goede zichtbaarheid in de stad. Met het voormalig postkantoor aan de Coolsingel beschikte het festival bovendien over een toplocatie. De aanwezigheid van de NANO Supermarket en Planet M op het pleintje voor het postkantoor aan de Coolsingel werkte als een magneet op passanten en dagjesmensen. Deze twee buitenprojecten vormden een mooie brug

naar de tentoonstelling binnen. Het is er jammer dat om budgettaire en productionele redenen moest worden afgezien van drie aansprekende projecten in de openbare ruimte. *Totemobile*, de installatie die eerder door DEAF in Den Haag werd getoond ten tijde van Today'sArt en voor DEAF2012 gepland stond op het Centraal Station, moest vanwege de oplopende kosten worden geannuleerd. De nieuwe V2_façade en het project *Beijerkoppen* op Rotterdam Zuid konden niet op tijd worden gerealiseerd (zie opmerkingen elders in dit verslag).

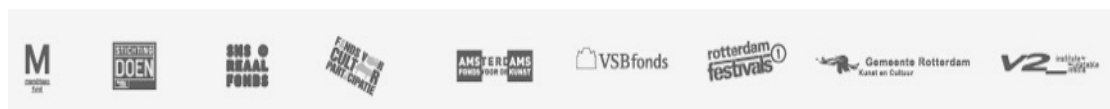
Pers

DEAF2012 heeft de internationale en nationale pers veelvuldig bereikt (zie perslijst). Persberichten werden per onderwerp (muziek, architectuur, mode en beeldende kunst) naar gespecialiseerde media gestuurd. Hierdoor werd DEAF zowel aangekondigd in “underground” techno uitgaanssites als op de website van de Vogue. Het team was tevreden met de positieve aandacht in *NRC Handelsblad*, *NRC next*, *Metro* en *De Volkskrant*. Internationaal waren onder meer artikelen in de *Wired* en *Forbes*. Op Internet was de (inter)nationale belangstelling voor DEAF zeer groot.

Sponsors en partners

Sponsoring door het bedrijfsleven is de afgelopen jaren door de recessie enorm moeilijk geworden. In het huidige klimaat is het aan te raden op zoek te gaan naar kleinere sponsors. Dit bleek voor DEAF2012 ook de enige werkbare strategie. Er werden veel deals gesloten voor kleine bedragen en diensten die alles bij elkaar 19 advertentiepagina's in de catalogus vulden.

Tijdens DEAF werden enkele contacten gelegd met potentiële sponsors die ons zelf benaderd hebben na het festival. Voor de komende DEAF-editie zal een helder sponsorwervingsplan ontwikkeld worden. In deze editie werd te ad hoc met een sponsorwerver gewerkt waardoor dit relatief weinig opleverde.

13.0 OVER DE ORGANISATIE

Raad van Toezicht

Joke Brouwer, Boris Debackere (voorzitter), Danielle Meyboom

Artistiek en algemeen directeur

Alex Adriaansens

Festival coördinatie en productie

Tim Hoogesteger (algehele productie en coördinatie), Siuli Ko (technische productie en coördinatie)

Financien

Geert Hoeven (hoofd fin.), Dineke Keemink, Christina Smith

Curators

Michel van Dartel, Boris Debackere, Michelle Kasprzak, Joke Brouwe (symposium), Lars Spuybroek (gastcurator symposium), Arjen Mulder (symposium)

Publiciteit

Barbara de Reede (hoofd publiciteit en marketing), Patrick Witmus, Micky van Zeil, Masha Gubkina, Rianda Basilia

Publicaties

Joke Brouwer, Laura Martz (vertalingen), Arjen Mulder, Lars Spuybroek, Maaike Post (redigeren)

Educatie

Suzanne Kluver, Sandra Touw (hoofd educatie)

Vrijwilligers coördinatie

Anne-Mercedes Langhorst, Ruben van der Velde

Productie team

Lutz Baumann, Richard Bierhuizen, Bas de Boer, Marco Broeders, Carlo van Driel, Alex Falk, Sebastian Frisch, Alessandro del Gallo, Marieke van Gelder, Yvonne Gijsbers, Stefan Gross, Emma 'O Hare, Lukas van der Heijde, Ivana Hilj, Lies de Jager, Michiel Janssen, Bart Koppe, Fong Kuo, Jasper van de Made, Jan Misker, Marcel Moerenhout, Maarten te Paske, Jeroen Seuthe, Ivo Sieben, Henk Spronk, Martin Taminiau, Ronny Theeuwes, Walter Thomson, Wilco Tuinman, Koert Verberne, Miguel Vroomen, Pascal Walhof, Art van Weerelt, Huub Wijnen, Piem Wirtz

Fotografie

Jan Sprij

DEAF Stagiairs

Riandra Basilia, Roxanne Duarte da Cruz, Sue van Gijn, Masha Gubinka, Thomas Szczepaniak, Jose Whitter

DEAF Vrijwilligers

Jamie Anderson, Andreea Georgiana-Andrei, Ghinway Assine, Edna Azulay, Lara Benton, Bea Bestman, Zuzana Biloveska, Will Bizhou, Ian Blair, Alice Bodanzky, Ruurd Bouter, Linda Bras, Jiwon Choi, Laura Dekkers, Mattijs Dekkers, Marijn Dijk, Suzanne van Dongen, Jeroen van Driel, Sera Edgington, Olaf Egner, Mirjam Eikelboom, Hannes Fritsch, Cristina Font, Beatriz Gonzales, Juan Carlos Ospina Gonzales, Tea Hadžizulfić, Zeina Hakim, Owen Harvard, Sybren Hörst, Sarah van Huêt, Jelle Hueting, Lisa van Huygevoort, Marel Jap-Sam, Gaston Jongenburger, Asami Kiuchi, Teodora Kotseva, Karolina Kulewicz, Marina Kuneva, Melanie Kuipers, Naomi Lamb, Ozkan Larcin, Kacper Lasota, Rosanna Littooi, Victor Llinares, Veronica Llombardi, Maïke Lond, Elisa Lovato, Alicia Marvan, Kasia Molga, Nae Morita, Chloe Neeleman, Esther Nelis, Linda Nijboer, Myria Nikolaidou, Carlota Sendas Pereira, Ana Riberio, Patricia Rijgersberg, Martin de Rooij, Daniel Sadaba, Chan Mi Schouten, Iris Schuttevaar, Katerina Sereti, Natalia Serikova, Fotini Setakis, Martina Smrekova, Luis Soldevilla, Patricia Sousa, Karla Spiluttini, Rafael Stolk, Morgan Sully, Seiko Suzuki, Carles Tardio Pi, Carolien Teunisse, Ieke Trinks, Marjan Tuk, Leonie Urff, Angeliek Vermonden, Kelvin de Veth, Katja Virta, Judith Visser, Maria Vlagoidou, Elly Vonk, Freerk Wilbers, Bouke Willem, Eva Wijers, Rijntje van Wijk

Funding and sponsors

Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds voor Cultuur Participatie, Stichting DOEN, Gemeente Rotterdam Kunst en Cultuur, Mondriaan Fonds, Rotterdam Festivals, SNS Reaal Fonds, V2_Institute for the Unstable Media, VSB fonds

Partners

Art Support, de Balie, Beam Systems, Museum Boijmans Van Beuningen, Centrum Beeldende Kunst, Concordia University (CND), CRISP, DELTA Development Group, Digital Playground, Domein voor Kunstcritiek, Eastpak, Euro Hotel Centrum-Rotterdam, F&L Powerrental, Goethe-Institut Niederlande, De Gouvernestraat, JHM Lighting, Lantaren Venster, Nederlands Instituut voor Mediakunst, Open Dans, Planet M, REWIRE, Shift Plannig, STRP Festival, Swiss arts council pro Helvetia, TODAYSART, V2_ Institute for the Unstable Media, Virtueel Platform, WDKA, we transfer, WORM

Co-productions

Meta.Morf (NO) (drie expositieproducties)
Rotterdamse Schouwburg (CREW-voorstelling)
Stichting Watch That Sound (educatie).

14.0 CIJFERS EN FEITEN

Expositie (incl. educatie)	-	7.000
Presentaties en debatten	-	3.200 +
Totaal antal DEAF bezoekers		10.200

Website www.deaf.nl

Bezoekers periode 3 april tot 3 juni	37.434
Bezoekers periode 14-20 mei	14.373

BIJLAGE : PERS EN MEDIA OVERZICHT (drukwerk en online) – (een selectie)

Medium	Datum	Titel
Academiëgalerie Blaak 10, NL (online)	april/mei 2012	4-20 mei Blaak10 Double Take
AD/Rotterdams Dagblad (krant, NL)	mei 2012	Aanbevolen: Dutch Electronic Art Festival
Archined (online, NL)	mei 2012	Win kaartjes voor DEAF
ARlab (online)	mei 2012	Edwin van der Heide op Deaf 2012
arts-numeriques (online, FR)	mei 2012	DEAF Festival – 16-20-05
artsy.nl (online)	mei 2012	DEAF Dutch Electronic Art Festival
Audio Visual City (online)	april 2012	DEAF
Avro Cultuurgids (online)	april 2012	DEAF2012
Bionieuws (tijdschrift)	mei 2012	The Power of Things
Blind (online)	juli 2012	
Blog Ultimaker (online)	april 2012	Ultimaker on DEAF2012
Bright magazine (online)	april 2012	
Codedchromics (online)	mei 2012	DEAF2012 Highlights so far
Cultural Exchange (online)	mei 2012	Lab Collaborations @ DEAF Festival
Culturalis (online)	mei 2012	Vrijwilligers gezocht voor Terra Nova
Cutting Edge (online)	mei 2012	Vier dagen vernieuwende muziek op DEAF
DEN (online)	april 2012	Dutch Electronic Art Festival (DEAF) 2012
Digicult (online)	juli 2012	DEAF 2012
Domein voor de Kunstcritiek (online)	maart 2012	Future writing about future art
Duitslandweb (online)	april 2012	Film: Wilhelm Hein
Eclectro (online)	mei 2012	DEAF x REWIRE x Eclectro: Club Night
Festival Info (online)	mei 2012	Festival: DEAF 2012
FIBER Space (online)	mei 2012	DEAF2012: Festival Report
Follow a Muse (online)	mei 2012	
Forbes (online)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival: Art For An Uncertain Europe
Frameweb (online)	mei 2012	DEAF2012 The Power of Things

Glamcult Magazine (print)	april/mei 2012	DEAF
glogger Interactieve media (online)	mei 2012	DEAF2012
Goethe Instituut (online)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival (DEAF)
Gonzo Circus (online)	mei 2012	DEAF2012: Kunst- en vliegwerk voor een betere wereld
Gooddays.nl (online)	mei 2012	
Grazen (online)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival
Haarlems Dagblad (krant)	mei 2012	Planet M
Havenloods (krant)	mei 2012	Uitagenda DEAF2012
Independent Fashion Daily (online)	mei 2012	
Jagerland (online)	mei 2012	Wij geven kaarten weg voor DEAF2012
Kunstentechniek (online)	december '11	DEAF2012
Media Cultuur (online)	maart 2012	DEAF2012: The Power of Things
Media Technology Leiden University (online)	mei 2012	DEAF - The Power of Things - Workshop
Mediamatic.net (online)	maart 2012	Dutch Electronic Art Festival
Metro (krant)	mei 2012	DEAF & TodaysArt Opening Night
Metro (krant)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival
Metropolis M (online)	mei 2012	The Beauty of Things DEAF 2012
Michelle Kasprzak Blog (online)	mei 2012	Ending this shameful blogular silence
Net-art.org (online)	juli 2011	Labs Show DEAF 2012
New Media Studies (online)	mei 2012	Excursion to DEAF Festival Exhibition
NIMk (online)	april/mei 2012	Planet M visits DEAF
NL10 (online + print)	mei 2012	DEAF2012
NL10 (online + print)	april 2012	DEAF2012
NL10 krant (print)	april/mei 2012	DEAF2012
Nlagenda (online)	april/mei 2012	DEAF2012
Noord Hollands Dagblad (krant)	mei 2012	Planet M
NRC Handelsblad (krant)	mei 2012	Wat is er deze week te doen? DEAF festival
NRC Handelsblad (krant)	mei 2012	Een jurk die rook spuit bij toenadering
NRC Handelsblad (krant)	mei 2012	Die rubberen arm voelt als een deel van de je eigen lichaam

NRC next (krant)	mei 2012	Zomerfestivals: DEAF festival
Parties in Crima (online)	mei 2012	Augmented Reality & Superstar DJ's
Plancast (online)	mei 2012	Lower Dens + TOKTEK – Worm i.s.m.
Rotterdam Festivals (online)	april/mei 2012	DEAF2012
Rotterdam is top (online)	april 2012	DEAF 2012
Rotterdam punt uit (online)	mei 2012	DEAF 2012
Rotterdam.info (online)	april/mei 2012	DEAF2012: The Power of Things
Rotterdams Uitburo (online)	april/mei 2012	DEAF 2012
Rotterdamse Schouwburg (online)	2012	Terra Nova
Spits (krant en online)	mei 2012	Straks printen we onszelf
Springdance (online)	april/mei 2012	Springdance Tips: DAEF 2012
Subba Culcha (tijdschrift)	mei 2012	2x2 tickets Lower Dens
The Mobile City (online)	mei 2012	
TINT (online)	april 2012	DEAF2012 workshops
TU Delta (online & print)	mei 2012	Time out – Oorverdovende kunst
Urban Explorers (newsletter)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival
Veronica Magazine (print)	mei 2012	Kijk! Luister!
Vogue (online)	mei 2012	DEAF festival 2012 van start
Volkskrant (krant)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival (agenda)
Volkskrant (krant)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival (review)
Volkskrant (krant)	mei 2012	Dutch Electronic Art Festival, The power of things
Waag Society (online)	mei 2012	Smart textiles at DEAF 2012
Wat maar jij ervan? (online)	mei 2012	Mode meets technology tijdens DEAF2012
WeOwnRotterdam (online)	mei 2012	Evening of Symbiotica - deaf2012
Wired (online)	mei 2012	Sentient City Survival Kit let citizens flirt with surveillance
Wired (online)	mei 2012	Serendipitor: the mapping app that leads you astray
Wired Beyond the beyond (online)	april 2012	DEAF 2012
Wissen Dradio (online)	mei 2012	DEAF2012 Vital Beauty